Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

KRISLAI

Ar Žmonės Žino?...
Ofensyvas Tuojau!
Nauja, Puiki Brošiūra.
Užuojauta.
Rašo **R. Mizara**

"Ar mes suprantame, kad 30 milijonų žmonių Malajuose buvo paimti nedaugiau, kaip 200,000 japonų per tris savaites? Ar žmonės supranta, kad 150,000 japonų užvaldo 40 milijonų žmonių Javoje net per trumpesnį laiką?..."

Šitokius klausimus stato Anglijos dienraštis "Daily Express", komentuodamas žlugimą Singaporo ir Holandijos Indijų. Tas pats laikraštis žymi:

"Tiktai savo ofensyviška dvasia japonai pasiekė turtingiausią viralinę ant žemės kamuolio."

Londono "Daily Herald" rašo:

"Mūsų pertvarkyta ir panaujinta vyriausybė privalo nušluoti iš kelio paskutines skerspaines; ji turi paskelbti visuotiną karą."

Tokiu tonu visa Londono spauda pereitos savaitės pabaigoj rašė apie Jungtinių Tautų pralaimėjimus Ramiajame Vandenyne. Ji klausimą stato griežtai, nes padėtis pasidarė labai įtempta po to, kai japonams pavyko per tris mėnesius pasigrobti Malajus, Hollandų salas, didelę dalį Burmos ir Filipinų Salų plotus.

Ir šiandien Anglijoje vis stipresni ir garsesni balsai reiškiasi už ofensyvą: už ofensyvą ne kitais metais, bet šiemet, tuojau! Tuo klausimu, matyt, susivienijo visa spauda —liberalų ir konservatyvų. Tuo klausimu yra apsivienijusi visa Didžiosios Britanijos liaudis.

Mušti ašį dabar! Mušti tuojau! Atidaryti frontą Vakarų Europoje prieš Hitlerį, Ašies vadą!

Jei Anglijos vyriausybė ir karo vadovybė šito žmonių balso paklausys, bus gerai. Jei ne, jei ji vis tik "ruošis," vis tik kalbės apie 1943 metų laimėjimus—gali viskas būti pervėlu.

Atrodo, tačiau, kad šiuo sykiu Jungtinių Tautų žmonės ir valdžios, pasimokinę iš nelaimių, sutiktų Ramiajame Vandenyne, susirūpins ir pradės "ką nors naujo." Anglų orlaiviai ėmė uoliau veikti Francijoj ir Vokietijoj. Gal būt tai yra paruošimas ofensyvui kelio.

Būtų gerai, jei taip būtų!

Washingtone, sakoma, trys žmonės iš penkių stoja už ofensyvą dabar.

Lietuvių Literatūros Draugija išleido dar vieną leidinį—32-jų puslapių brošiūrą JAUNIMAS IR KARAS. Tai 48-tas ALDLD leidinys.

Šiame leidinyje telpa balsai jaunimo atstovų iš Hitlerio pavergtų bei prieš Hitlerį kariaujančių kraštų. Telpa dalies ir Amerikos žymių jaunimo organizacijų atstovų pareiškimai.

Kiekvienas, perskaitęs šitą brošiūrą, įgaus ne tik daugiau žinojimo, bet ir įkvėpimo kovai prieš Ašį.

Štai žodžiai Michailovo, SSSR Komunistinio Jaunimo Sąjungos sekretoriaus:

"Kai žilagalvė motina laimina savo sūnų, einantį į karą, ji sako: 'Būk drąsus, niekados nepasiduok, nepažemink mūsų sovietinės šeimos. Kovok ištvermingai ir drąsiai,—drąsiai žiūrėk mirčiai į akis, ir neatiduok pigiai savo gyvybės. Atsimink, kad geriau man visai neturėt sūnaus negu būti bailio motina."

Patariu kiekvienam įsigyti JAUNIMAS IR KARAS ir atydžiai perskaityti; paskui atiduokit savo pažįstamiems, savo kaimynams. Tegu ir jie skaito.

Clevelandiečiui Dominikui Petrauskui dėl jo žmonos, Onos, A. J. Smitui, dėl jo sesers, mirties ir visiems velionės Onos Petrauskienės giminėms ir draugams reiškiame nuoširdžią užuojautą jų liūdesio valandoje.

AUSTRALIJOS LAKŪNAI SUPLEŠKINĘ 7 JAPONŲ LAIVUS

Nr. 59 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Kovo (March) 12, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV.

Nacių Submarinai Veikią iš Francūzų Uosto

London. — Anglų laivyno oficieriai sprendžia iš pranešimų pačioje nacių spaudoje, kad vokiečių submarinai apsistoja Dakare, Vichy Francijos valdomoj prieplaukoj, vakarinėj Afrikoj, ir iš ten veikia prieš Amerikos ir kitų talkininkų laivus vidurinėje ir pietinėje dalyse Atlanto Vandenyno.

Lenkai Turi 100 Slaptų Laikraščių Lenkijoje

Washington. — Nors naciai Lenkijoje baudžia mirčia už slaptos spaudos leidimą ir skaitymą, tačiau lenkai savo krašte turi šimtą slaptų laikraščių, kaip sako Lenkijos ambasadorius Amerikai grafas Edvardas Račynskis. Dauguma tu laikraščių yra savaitiniai, bet apie 50 išeina kasdien. Viso jie turi daugiau kaip tris milionus skaitytojų.

Pogrindinė lenkų spauda gauna smulkmeniškas pasaulines žinias per slaptą radiją ir gana greitai išspaudina ne tik pranešimus apie talkininkų žygius prieš fašistus, bet ir ištisas kalbas tokių valstybės vyrų, kaip Churchill, Anglijos ministeris pirmininkas, Vlad. Sikorskis, lenkų ministeris pirmininkas, ir kt.

Kada naciai užklumpa ir užgrobia slaptą lenkų spaustuvę, tai orlaiviai iš Anglijos ir Sovietų Sąjungos atgabena naujus spaustuvės reikmenis ir parašiutais nuleidžia juos žemyn.

Daugelį tų lenkų slaptos spaudos darbuotojų naciai nužudo. Taip antai, vienas toks pogrindinis jų laikraštis pernai liepos 6 d. įdėjo pranešimą, kad hitleriečiai bombomis užmušė ir sušaudė 83 lenkus už slaptą spaudą.

Guma Japonam iš Lotynų Amerikos

Guayaquil, Ecuador. — Ši maža Amerikos respublika pardavė daugumą gumos (robo) Argentinai, Čilei ir Japonijai, kurios, sakoma, brangiau užmoka, negu Jungtinės Valstijos.

Roma, kovo 11. — Italionai giriasi, kad jų submarinai, girdi, nuskandinę kelis Jungtinių Tautų laivus, viso 50,700 tonų, amerikiniuose vandenyse.

AMERIKOS FABRIKAI GALI PADVIGUBINT GAMYBĄ IR TURI

Washington. — Karinės gamybos valdiškas galva, Donald M. Nelson kovo 10 d. pareiškė, kad fabrikai ir dirbtuvės tik pusiau tedirba, "nors mes susidūrėme akis akin su priešu, kuris pasiryžęs mus sunaikinti."

Samdytojai nenori padaugint skaičių pakaitų (šiftų); nevartoja galvos pakelti karinei gamybai; vengia didesnių algų mokėjimo už darbą sekmadieniais ir kitais šventadieniais; blogai pristatoma medžiagos, ir tt.

Tai kelios iš priežasčių, kodėl karo darbai nėra gana sparčiai varomi, sakė Nelsonas: Bet šį dalyką galima būtų pataisyt, jeigu valdžia, darbininkai ir samdytojai veiktų sutartinai, bendromis pastangomis.

"Jeigu visi mūsų dabartiniai įrengimai karinėje gamyboje būtų vartojami per 24 valandas paroje, septynias paras per savaitę, tai mes galėtume faktinai padvigubint skaičių darbo valandų gamyboje karinių reikmenų."

Pirm pat pradedant Nelsonui kalbą, Japonijos radijas iš Tokio sakė, kad japonai tikisi karinėje gamyboje pralenkti Ameriką ir Angliją ir tuomi laimėti karą.

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Washington, kovo 10. — Karo departmento pranešimas šiandien sakė:

Filipinų Sritis — Nebuvo jokių karo veiksmų nei ore nei ant žemės Bataan pusiausalyje.

Vienas lengvas japonų šarvuotlaivis pasirodė ties Cebu uostu ir mušė kelis šūvius į tą miestą; tik mažai nuostolių tepadarė.

Unijų Vadų Atsišaukimas Per Didmiesčių Spaudą Išlaisvint Browderį

Piliečių Komit. Earl Browderiui Išlaisvinti įtalpino didelį apmokamą pareiškimą kovo 11 d. didžiuosiuose dienraščiuose anglų kalba vienuolikoje miestų—New Yorke, Chicagoj, Philadelphijoj, Washingtone, Detroite, Baltimorėj, Bostone, Pittsburghe, ir kt. Pareiškimą pasirašo 75 darbo unijų vadai, ragindami prezidentą Roosevelta paliuosuot Earlą Browderį, generalį Komunistų Partijos sekretorių, iš kalėjimo. Sako:

"Tai yra skaudi neteisybė, kad žmogus yra nuteistas keturis metus kalėti ir $2,000 piniginės baudos užsimokėti už vienos pasportinės taisyklės peržengimą — tai yra dešimt kartų ilgesnė bausmė kalėjime ir dešimt kartų didesnė piniginė bauda, negu paprastai buvo ar yra skiriama už panašų dalyką tame teisminiame apskrityje, kur Browderis buvo nuteistas. P-s Browderis užsimokėjo piniginę baudą ir jau išbuvo kalėjime vienuoliką mėnesių ir 14 dienų."

Pareiškimas nurodo, kad jau trys milionai žmonių prašė prez. Roosevelta išlaisvint Earlą Browderį, ir du milionai jų yra organizuoti darbininkai:

"Išklausyt jų nuomonės tai būtų įkvėpimas milionams darbininkų dar labiau pasiaukoti ir dar didesnių pastangų dėti Gamybos Kautynėse ir kovoje prieš tautinės vienybės priešus.

"Mes nemanome, kad politinės p. Browderio nuomo-

(Tąsa 5-me pusl.)

Ir Vokiečiai Pripažįsta

Berlin. — Nacių radijas pripažino, kad Sovietai atkariavo Juchnovą, aptvirtintą miestą centraliniame fronte, ir kad vokiečiai ten pasitraukė 44 mylias atgal.

AMERIKIEČIAI TEBEKOVOJA JAVOJE

Rytinė Holandų Indija. — Šio krašto vice-gubernatorius van Mook sako, kad 3,000 amerikiečių ir anglų, turbūt, dar tebekovoja prieš japonus saloje Javoje. — Japonai garsinasi, kad jie ten, esą, suėmę 93,000 pasidavusios talkininkų kariuomenės. Bet japonų pranešimas niekeno nepatvirtintas.

PADĖTIS BURMOJE

Burma. — Anglai pasitraukė iš Irradaway pajūrio toliau į šiaurius, iš kur stengiasi apgint vidurinę Burmos dalį nuo japonų. Japonai grumoja Toungoo miestui, stovinčiam už 150 mylių į šiaurius nuo Rangoono, kuris jau užimtas japonų.

Brazilijos valdžia kalba apie pasiruošimus skelbt karą prieš fašistų Ašį.

Cripps Vyks į Indiją Dėl Jos Laisvės ir Talkos Kare

London, kovo 11. — Anglų ministeris pirmininkas Winston Churchill sakė, kad Sir Stafford Cripps, vienas Anglijos ministerių, buvęs anglų ambasadorius Maskvai, vyks į Indiją tartis su tautiniais jos vadais apie suteikimą Indijai daugiau politiniai - tautinės laisvės. —Nehru ir kiti įtakingi indų vadai reikalauja jai bent tokios savivaldybės, kokią turi anglų dominijos — Kanada, Australija ir kt.

Anglijos valdžia nori Indijos žmonių bendradarbiavimo kare prieš japonus. — Indija yra gamtiniai turtingas kraštas su 380 milionų gyventojų.

Premjeras Churchill pareiškė:

"Mes turime taip pat atsiminti, kad Indija yra viena iš bazių, iš kur turi būt kirsti smarkiausi smūgiai prieš žygiuojančių priešų tironiją ir užpuolimą."

Churchill sakė, kad žadamas siųsti Indijon anglų atstovas Cripps yra vienas iš karsčiausių Indijos nepriklausomybės šalininkų.

Churchill pridūrė, kad vienas iš Crippso uždavinių tai bus sutaikyt Indijos mahometonus su indais, daugiausia buddistais. — Mahometonų ten esama apie 60 milionų.

Bomba Nacių Ambasadoriui–Jų Pačių Triksas

Maskva. — Sovietų vyriausybės laikraštis "Izviestija" rašo, kad mesta bomba Fritzui von Papenui, Hitlerio ambasadoriui Turkijoj, buvo gudrybė paties von Papeno ir naciu agentų. — Tai bombai sprogus gatvėje vas. 24 d., von Papenas tik parvirto (ir, sakoma, kelines prarado), bet nieko blogo daugiau jam neatsitiko.

Hitleriečiai gi mėgino apkaltint Sovietų ar Anglijos atstovus už tą bombą, kurstydami Turkiją prieš talkininkus ir stengdamiesi patraukt ją prie fašistų Ašies. Ir jie buvo tiek paveikę Turkijos valdininkus, kad šie apstatė savo policininkais generalį Sovietų konsulatą Istanbule ir areštavo du jo tarnautojus.

"Izviestija" sako, kad jeigu turkai padarytų kratą von Papeno patalpoj, gal jie rastų ir vardus tų Hitlerio agentų, kurie paleido minimą bombą. "Izviestija" primena, jog kada 1915 m. von Papenas buvo deportuojamas iš Amerikos, tai jo bagaže buvo rasta sąrašas 126-šių Vokietijos šnipų ir sabotažo agentų, kurie veikė po jo komanda ir per jį gaudavo algas.

NUSKANDINTI AR IŠ VEIKIMO IŠMUŠTI DU JAPONŲ KARO LAIVAI

Melbourne, kovo 11. — Australijos orlaiviai bombomis sudaužė, smarkiai padegė bei paliko skęstančiame stovyje bent septynis iki devynių Japonijos laivų ties New Guinea sala.

Dauguma tų priešų laivų gabeno kareivius, o du buvo kariniai laivai —vienas didelis šarvuotlaivis ir vienas stambus naikintuvas ar taipgi šarvuotlaivis.

Tuzinas bombinių Japonijos orlaivių trečią dieną paeiliui bombardavo Port Moresby uostą, rytiniai-pietinėje dalyje salos New Guinea, priklausančios Australijai.

Sovietų Marininkai Užėmė Fašistų Tvirtumą prie Azovo Jūros; Raudonarmiečiai Sunaikino Nacių Diviziją, Atėmė dar Eilę Pozicijų

Berne, Šveic., kovo 11. — New Yorko Times korespondentas D. T. Brigham telefonavo savo laikraščiui šitokias žinias iš Sovietų - vokiečių karo fronto:

Raudonoji Armija ir jos lakūnai sunaikino dar bent vieną diviziją Šešioliktos vokiečių armijos, apsuptos srityje Staraja Russa. — Vokiečių divizija yra 15 tūkstančių karių.

Berlyno radijas pripažino, kad vokiečių padėtis ten yra kritiška, kadangi per kelias paskutines dienas, "dėl blogo oro," jie negalėję orlaiviais pristatyt maisto ir reikmenų apgultai savo armijai Staroje Russoje.

ŽYGIS PER JŪROS LEDĄ

Baltai apsirengė rusų marininkai ledu perėjo per Azovo Jūrą ir atėmė vieną tvirtovišką poziciją iš vokiečių ir rumunų į vakarus nuo prieplaukos miesto Mariupolio. Per keturias valandas iš viso ten sovietiniai marininkai užmušė, sužeidė ir nelaisvėn paėmė baisiai didelį skaičių priešų, kaip teigia Maskvos radijas.

Paskui fašistai mėgino vytis rusus atgal per ledą, bet rusai buvo užtaisę minas ant ledo, ir joms sprogstant, labai didelis skaičius vokiečių buvo sudraskyta arba nugrimzdo į jūrą.

NACIŲ DIVIZIJOS IŠMUŠTOS IŠ POZICIJŲ

Viazmos fronte Sovietai atakavo vokiečius, veikdami nuo Juchnovo ir Komiako, tik 11 mylių nuo Viazmos miesto, kur raudonar-

(Tąsa 5-me pusl.)

Nuskandino 3 Laivus Arti Amerikos

Fašistų submarinai nuskandino žibalinį Amerikos laivą "Gulf-trade," 6,776 tonų, ties Barnegat Light, N. J., 60 mylių nuo New Yorko; Brazilijos keleivinį laivą "Cayru", 5,152 tonų, 130 mylių nuo New Yorko, ir Panamoj įregistruotą žibalinį laivą "Hanseat," 7,932 tonų, ties Cuba, ir sužeidė vieną Amerikos žibalinį laivą (kurio vardas neskelbiamas) taipgi ties Cuba. Per tuos fašistų submarinų užpuolimus žuvo 80 žmonių.

SUNAIKINTAS FAŠISTŲ SUBMARINAS

Kariniai Jungtinių Valstijų laivai naikintuvai nuskandino bent vieną iš minimų užpuolikų submarinų, gal ir daugiau.

NUSISTOVĖS FILIPINŲ FRONTAS

Washington, kovo 11. — Vėl per 24 valandas nebuvo karo veiksmų Bataan pusiausalyje, Filipinuose. Japonų ir amerikiečių pozicijos liekasi tose pačiose vietose.

Nubalsavo Didesnę Paskolą Amerikai

Washington. — Kongreso atstovų rūmas vienbalsiai nutarė leist Jungtinėms Valstijoms užsitraukt (vidujinės) paskolos iki 125 bilionų dolerių. Suprantama, kad ir senatas sutiks su tuom.

Pagal pirmesnį kongreso tarimą, šios šalies iždas galėjo įsiskolint tik iki 65 bilionų dolerių.

Tokio. — Japonai praneša girdamiesi, kad jie nuskandinę Amerikos šarvuotlaivį "Marblehead," į pietų vakarus nuo salos Javos. — Niekas nepatvirtina to japonų pranešimo.

Vichy, Fran. — 6,000 slovakų paimtų į Hitlerio armiją perbėgo į Sovietų pusę, kaip teigia Vichy radijas.

London. — Girdėt, kad Vichy Francijos valdžia gali leist japonam iškelt kariuomenę į Madagaskarą, francūzų valdomą salą į rytus nuo Afrikos.

Melbourne, Australija. — Skaičiuojama, kad japonai nusiuntė jau 180,000 savo kariuomenės į holandų salą Javą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sunday
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasiunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00
Canada and Brazil, six months	$3.25

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Masinės Žudynės Lietuvoje!

Vakar dienos "Laisvėje" skaitytojas, be abejo, bus skaitęs neilgą, bet labai svarbią iš Stockholmo atėjusią žinią, kad **šią savaitę Kaune buvo nužudyti 42 asmenys.** Juos nužudė hitlerininkai, kurie šiandien turi okupavę mūsų tėvų kraštą ir jo žmones visaip naikina.

Kad Hitlerio okupantai žudo Lietuvos žmones masiniai, mes nesistebime, kad jie juos šaudydami ir kardami skelbia esant kaltais už sabotažą, — taipgi mes nesistebime. Nes mes žinome, kad Lietuvos žmonės Hitlerio neapkenčia, daro viską, kad jo govėdoms pakenkti ir su dideliu pasiilgimu ir viltimi laukia Raudonosios Armijos, Lietuvos žmonių išlaisvintojos.

Mes stebimės tik iš to, kad šį faktą, t. y., kad buvo nužudyti Kaune 42 žmonės, **oficialiai paskelbė nacių laikraštis "Deutsche Zeitung fuer der Ostland."** Šis tai iš tikrųjų yra įdomus dalykas. Matyt, žinia apie sušaudymus buvo paskelbta tam, kad įspėjus kitus gyventojus, kitus lietuvius ir padaryti juos nuolankesniais.

Bet žudymai Lietuvos žmonių, kaip žudymai ir kituose pavergtuose kraštuose žmonių, Hitleriui nepadės. Tas jo neišgelbės. Lietuvos žmonės kaip kovojo prieš jį taip ir kovos. Jie talkininkauja Raudonajai Armijai, kuri lėtai, bet tvirtai artinasi linkui Lietuvos. Ir ateis toji valanda, kai pergalingoji Raudonoji Armija įžengs į Lietuvą, mušdama lietuvių tautos neprietelius fašistus-okupantus!

Santikyj su šita baisia žinia, mums prisimena vienas dalykas. Amerikos lietuviškoji pro-naciška spauda dar vis smala spjaudo į S. Sąjungą ir nuolat spausdina atvirą Hitlerio propagandą. Štai tik neseniai Hitleris prisiuntė lietuviškiems savo agentams Amerikoje sąrašą "bolševikų nužudytų žmonių vardų." Pro-naciška lietuviškoji spauda tuos vardus su pasigerėjimu išspausdino, prakeikdama Sovietų Sąjungą. Mes žinome, jog tai yra melas, hitleriška propaganda. Mums tačiau Ryla dar štai kokis klausimas: Ar tik Hitleris nesiunčia savo lietuviškiems agentams vardus tų žmonių, kuriuos jis pats nužudo, paskelbiant, kad tai "bolševikų nužudytieji?" Juk Hitleris klastoms — ekspertas. Tik prisiminkim jo padegimą reichstago pastato, už ką jis bandė suversti kaltę ant komunistų — Dimitrovo ir kitų. Tik prisiminkim visą eilę jo kitų klastų!

Kaip ten bebūtų, bet ši iš Stockholmo atėjusi žinia dar kartą parodo, kas dabar dedasi Hitlerio okupuotoje Lietuvoje. Ten baisu, nepasakius prasčiau.

Mes raginame kiekvieną Amerikos lietuvį tuo susirūpinti. Mes raginame vienytis, daugiau dirbti, daugiau pirkti apsigynimo bonų, daugiau kovoti prieš penkta-kolonistus, lietuviškus pro-nacius, Hitlerio agentus, daugiau kooperuoti su savo vyriausybe, kad juo greičiau bestijiškas hitlerizmas būtų sunaikintas! Nes tik tuomet mūsų tėvų kraštas, Lietuva, ir mūsų tėvynė Amerika bus laisvos ir saugios!

Į Ofensyvą!

Karas prieš barbariškas Ašies jėgas nebus galima laimėti vedant tik apsigynimo veiksmus. Kaip Raudonoji Armija perėjo į ofensyvą ir jau trys mėnesiai jį veda, taip ir kitur Jungtinės Tautos turi tą padaryti. Hitleris ruošiasi pavasario ofensyvai. Jo planai bus suardyti ir jis bus sumuštas, jeigu Jungtinės Tautos atidarys prieš jį kitą vakarų frontą.

Pereitą sekmadienį ir "New York Times" redakciniame straipsnyje šaukiama į ofensyvą. Mūsų supratimu, Jungtinės Tautos jau turi pusėtinai paruoštų jėgų. Laikymas jėgų ir laukimas, kada priešas užpuls, neduoda reikalingų vaisių. Anglija turi galingas karo jėgas — armiją ir daug orlaivių. Jau buvo davinių, būk Anglijos orlaivynas pralenkęs Vokietijos.

Per visą pereitą žiemą Anglijos orlaivynas veik nieko neveikė. Paleista ir Hitlerio karo laivai iš Francijos prieplaukų. Ateina davinių, kad Bresto prieplaukoj užbaigti Francijos karo laivai budavoti ir perduoti Hitleriui. Gi Bresto prieplauka Anglijai po nosim ir jos karo orlaiviai galėjo subombarduoti statomus laivus, nuversti ir neleisti, kad jie patektų į Hitlerio rankas.

Anglijos orlaivynas nieko nedarė visą žiemą ir prieš Vokietijos karo industriją. Tuo pačiu kartu ten milijonai žmonių pastatyti prie darbo ir gamino tankus, kanuoles, orlaivius ir kitus ginklus.

Dabar Anglijos orlaivynas pradėjo kiek daugiau veikti. Jo pareiga dieną ir naktį griauti Hitlerio karo industriją, ardyti kelius. Jeigu Anglijos orlaivynas imsis tų žygių, jeigu bus iškeltos karo jėgos Francijoj, Norvegijoj ir kitur, tai Hitleris ne tik negalės išvystyti niekur sekmingos ofensyvos, bet 1942 metais jis bus sumuštas. Gi sumušus Hitlerio jėgas, tas svarbiausias Ašies jėgas, jau nesunku bus nugalėti Japonijos ir Italijos bei jų talkininkų jėgas.

Staraja Russa ir Leningradas

Raudonoji Armija pastatė į blogą padėtį Hitlerio karo jėgas. Užtenka tik pažvelgti į fronto liniją, kad matyti, kaip visoj eilėj miestų hitlerininkai apsupti ir supami.

Staraja Russa mieste ir apylinkėj Raudonoji Armija apsupo per 250,000 nacių karių. Daug jų jau sunaikino, kiti laukia to likimo. Tuo pačiu kartu Raudonosios Armijos jėgos veržiasi linkui Latvijos, kad nukirtus Hitlerio jėgas Leningrado fronte ir jas sunaikinus. Viazmos-Rževo-Smolensko srityje pasidarė didelis kišenius, kuriame yra virš pusė milijono nacių. Oriolo srityje apsupta trys nacių divizijos. Kurske, Charkove ir Azovo pajūryje taip pat naciai yra apsupami.

Ukrainoj jau prasidėjo sniego tirpimas. Greitai pakils Dniepro ir kitos upės. Pavasarį toj srityj susidarys purvas ir dideli upių išsiliejimai. Tas grūmoja dar daugiau pabloginti Hitlerio jėgoms susisiekimą. Žinoma, kaip žiema, taip vandens išsiliejimai ir purvas lygiai kenkia ir Raudonosios Armijos veikimui. Sovietų Sąjungos jėgos turi tą pirmenybę, kad joms gelbsti partizanai, kad jos geriau pripratę prie tų sąlygų, kad kovotojai žino, už ką kariauja.

Šitokioj padėtyj yra vyriausias Hitlerio ir jo šaikos frontas. Sovietų Sąjunga yra nusistačius vesti užpuolimo veiksmus tol, kol Hitleris ir jo talkininkai bus sumušti. Hitleris pereitą rudenį gyrėsi, kad žiemos kampanijoj jis geriau pasirodys, kaip rusai. Tuos jo pagyrus šuo nunešė. Jis giriasi ir rengiasi pavasario veiksmams. Sovietų Sąjunga taip pat nesnaudžia. Raudonoji Armija sutvirtėjo, nes jos rezervai daugiau išlavinti ir karui paruošti. Bet vienai Sovietų Sąjungai vesti karą prieš Vokietijos, Italijos, Vengrijos, Rumunijos, Suomijos ir kitas fašistų jėgas yra labai sunku. Reikalinga, kad visos Jungtinės Tautos mestųsi vienu kartu prieš vyriausias naciškų banditų jėgas. Karą galima išlaimėti 1942 metais, jeigu visos Jungtinės Tautos leis darban tas jėgas, kurias turi paruošusios.

Visur Voliojasi Metalas

Amerikoj buvo didelis eikvojimas turto. Automobilistai dažnai šalimais kelio numesdavo sugedusius ratvalkius ir "tūbas," nors gumą į Ameriką atveždavo iš gana toli. Milijonai senų automobilių puvo kiemuose. Dešimtys tūkstančių mylių bėgių, kuriais pirma važinėjo gatvekariai, užpiltos cementu ir paliko ten gulėti. Daug ir kitų dalykų buvo eikvojama, nes vaduotasi "bizniu." Padėvėtas automobilius pastatomas metams ar ilgiau pūti į kiemą, nes jis išėjo iš mados.

Kada karas užsiliepsnojo, tai prasidėjo ir "taupinimas." Dienraščio "PM" korespondentas tik New Yorke pasidairė ir štai jis praneša, kad apie 130 mylių ilgio geležinkelio bėgių guli kelinti metai savo vietoj, nors ten joki traukiniai daugiau nevaikštinėja. Plieno daug. West End Auto Wrecking Co. kieme suversta tiek daug automobilių, kad iš jų būtų galima padaryti 10 stambių kanuolių ir apie 1,000 joms sviedinių. Hudson County automobilių kieme suvaryta tiek jų, kad iš to metalo būtų galima padaryti 4 dideles kanuoles ir apie 1,600 sviedinių. Madison Auto Wrecking Co. suversta tiek metalo, kad iš jo būtų galima pagaminti 5 stambius tankus, o West Side Auto Wrecking Co. kieme yra suvaryta tiek automobilių, iš kurių būtų galima pagaminti 2 tankai ir 1,150 didelių sviedinių.

Metalas guli ir rūdyja. Tuo pačiu kartu plieno reikia daug. Korespondentas suranda, kad daugelis automobilių galima lengvai pataisyti, vienų sukulta motorai, o "kūnai" geriausioj tvarkoj, kitų tos pat rūšies motorai sveiki. Galima būtų sujungti, tūkstančius antrarankių automobilių paruošti, kurių daugiau negaminama. Bet nėra tam noro ir planingumo.

Tam kenkia ir privatiškumas, mat, kiekvieno kiemo automobiliai yra jo nuosavybė, jis juos "pirko" arba parvilko. Jeigu tatai paimtų valstybė į savo rankas, tai greitai surastų galimybę vienus pataisyti, o kitų metalą paversti į reikalingus ginklus.

Literatūros Draugijos Nariams Pridėčkas

Nors gana pavėluotai, bet Lietuvių Literatūros Draugijos 1941 metų leidinys-knyga tapo išleista ir nariai ją jau gavo. O kurie dar negavote, tai gaukite atėję į savo kuopos susirinkimą. Knyga vadinasi **"Tarybų Galybė."** Tai labai didelės istorinės svarbos veikalas. Nepadėkite į šalį jos neperskaitę. Iš jos susipažinsite nuodugniai su tuo kraštu, kuris vienintėlis šiandien grūda atgal ir begalilestingai muša kruvinąsias nacių gaujas.

Nepamirškite, kad šitą knygą gaunate dar **už 1941 metus.**

Šiemet, 1942 m., knyga bus taipgi labai svarbi, apie Ameriką, tai yra, apie Amerikos demokratijos didvyrius, apie žymiuosius šios šalies vadus ir kovotojus. Draugijos Komitetas jau rūpinasi šios knygos išleidimu ir pasižadame nariam, kad šiemet knygą gausite laiku, nepavėluotai.

Dar daugiau: Centralinis Komitetas dar šiemet duoda nariams labai gražų pridėčką prie būsimos knygos. Tai yra, jau išleidome ir tapo nariams išsiuntinėta labai vertinga brošiūra **"Jaunimas ir Karas."** Šią brošiūrą visi nariai taipgi gausite veltui, tai yra, už tą pačią duoklę.

Be to, jau pradėtas ruošti ir neužilgo bus gatavas žurnalo "Šviesos" šių metų pirmas numeris. Jame tilps daug naudingų, pamokinančių straipsnių.

Vadinasi, Centralinis Komitetas atlieka savo pareigą su kaupu. To paties mes reikalaujame iš pusės narių, kuopų ir apskričių. Reikalaujame daugiau veiklos, daugiau organizacinio budėjimo, greitesnio sumokėjimo narinių duoklių ir parėmimo Centro.

Ar žinote, draugai, kad jau prabėgo šių metų du mėnesiai? Reiškia, normaliai kiekviena Draugijos kuopa jau turėjo net du mitingu.

Bet ar žinote, iš kiek kuopų tėra gauta už šiuos metus narinių duoklių? **Viso labo tik iš 45 kuopų.** Nežinau, ar turime vieną kuopą, kurios jau visi nariai būtų sumokėję šių metų narines duokles.

O ar žinote, kad mūsų Draugija turi net 185 kuopas? Tai kur tos 140 kuopų, iš kurių dar negauta duoklių nei už vieną narį už 1942 metus? Kur tų kuopų viršininkai? Kur vadovaujanti draugai ir draugės?

Ar tik taip jūs rūpinatės šios brangios organizacijos reikalais, kad negalėjote iškolektuoti duoklių nei už vieną narį per ištisus du mėnesiu?

Ko laukiate? Pabaigos metų? Bet juk jūs norite, kad Centralinis Komitetas reguliariai išleistų žurnalą "Šviesą." Turite žinoti, kad spaustuvė nelaukia pabaigos metų — reikalauja dar net iš kalno dalį žurnalo bilų apmokėti. Popierą reikia nupirkti. Popieros kompanijai nepasakysi, kad jai bus apmokėta pabaigoj metų!

Matote, kaip nepateisinamas yra vilkinimas duoklių rinkimo ir mokėjimo. Todėl mes nuoširdžiausiai prašome ir raginame, nebeatidėliokite šio reikalo.

Kuopų sekretoriai ir iždininkai, kurie narių surinktas duokles laiko pas save kelis mėnesius, sunkiai nusideda organizacijai, sudaro bereikalingą rūpestį ir dažnai pasėja nesusipratimą tarpe kuopų ir Centro. Tokie viršininkai tuojau turi būti pakeisti nuoširdžiais ir rūpestingais Draugijos nariais.

A. Bimba,
LLD Pirmininkas.

London. —Gautos Londone žinios sako, kad Hitleris ima iš fabrikų senius ir keliolikos metų berniukus ir grūda juos į Sovietų frontą.

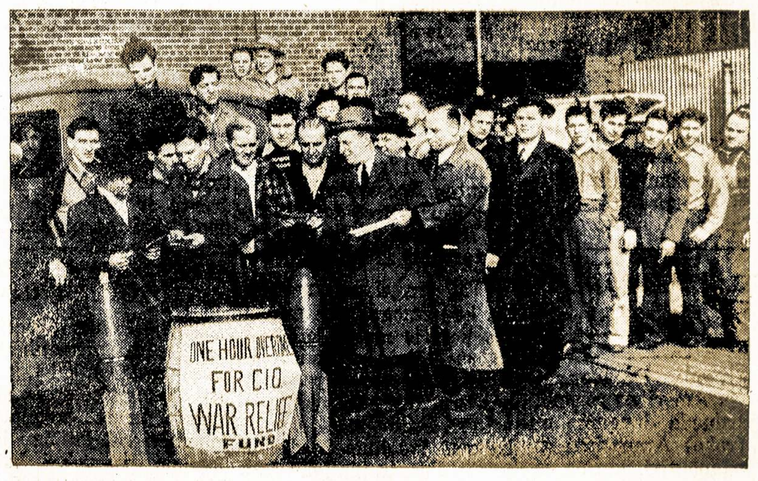

Vieno fabriko (Newark, N. J.) darbininkai dirbo vieną valandą viršlaikį ir už jį gautą mokestį suaukojo $1,900 karo Reikalams Remti Komitetui, veikiančiam prie CIO.

Amerikos kariai Šiaurės Airijoje eina "šopinti."

Karo Departmentas Svarsto Galimybę Sudaryti Batalijoną Suvienytų Tautų

Karo Departmentas svarsto organizavimą batalijono Suv. Valstijų armijoje, sudaryto iš piliečių Suv. Tautų, kurie dabar gyvena šioje šalyje, pagal informacijas iš Washingtono.

Daugelis tokių piliečių, sako Karo Departmentas, pareiškė norą tarnauti Suv. Valstijų ginkluotose jėgose prieš bendrą priešą, kuris dabar yra įsilaužęs į jų tėvynę. Yra manoma, kad jeigu sutikimas bus gautas, atsirastų daugelis savanorių, kurie norėtų įstoti. Jeigu taip įvyktų, tai būtų sudarytas "Allied Legion" iš tautiečių Suv. Tautų. Karo Departmentas tiki, kad jausmas patrijotiškumo ir lojalumo, simbolizuotas šioje organizacijoje, padrąsintų žmones užimtuose kraštuose dar geriau atsilaikyti prieš ašies jėgą.

F. L. I. S.—Common Counsil.

Pirmas Filipinų Batalijonas Sudarytas Kalifornijoje

Karo Sekretorius paskelbė, kad pirmas filipinų pėstininkų (infantry) batalijonas Suvienytų Valstijų Armijoje yra sudarytas, su vyriausia kvatiera Camp San Louis Obispo, Kalifornijoj.

Ši nauja vienutė, kuri duoda filipinams progos tarnauti Suv. Valstijų ginkluotose jėgose kaipo rasės grupei, buvo sudaryta pripažinimui lojalumo ir patrijotiškumo filipinų, kurie šiuo metu gyvena Suv. Valstijose.

Vienutė susidarys iš savanorių Filipinų, kurie įstos į batalijoną, ir iš filipinų, kurie jau buvo paimti kariuomenėn ir norėtų būti paskirti į šį batalioną. Karininkai filipinų armijoje, kurie dabar randasi Suv. Valstijose, bus irgi paskirti prie batalijono.

Karo Departmentas paskelbė, kad šis batalijonas gal turės progos dalyvauti kautynėse savo tėvynėje.

F. L. I. S. Common Council.

Klausimai ir Atsakymai

Anglijos buvusiam ambasadoriui Sov. Sąjungoje Sir Stafford Cripps sugrįžus namo buvo pastatyta 20 klausimų apie tą socialistinį kraštą ir jo rolę šiame kare. Jis į juos atsako trumpai, bet esmingai. Čia mes tuos klausimus ir Crippso atsakymus paduodame, po vieną kasdien.—RED.

Klausimas No. 2:
Ar šį karą veda Stalinas asmeniškai?

Atsakymas:

Visi stambieji nutarimai yra Stalino, nors, tiesa, jis turi daug labai gabių pagelbininkų. Jis ima visą atsakomybę už viską, kas būna nutarta.

Stalinas turi nepaprastai platų supratimą apie visus reikalus, kurie liečia šalies valdžią. P a s i k albėjimuose jisai niekados nesikreipia į dokumentą ir niekados nestokuoja medžiaginės informacijos diskusuojamu klausimu.

Šio karo strategija yra Stalino tarimu nustatyta strategija. Kiekvienam pasisukime Stalinas ima atsakomybę už naują kryptį.

Sir Stafford Cripps.

Prezidentas Nemato Reikalo Įvest Vieną Komandą Armijai ir Laivynui

Washington. — Demokratas senatorius Clark įnešė kongresui sumanymą sujungt po viena aukščiausia komanda Amerikos armiją, laivyną ir orlaivyną.

Prezid. Rooseveltas pasikalbėjime su laikraštininkais sakė, kad armija ir laivynas gana sutartinai ir tiksliai veikia; jis, todėl, nemato reikalo įvest vieną bendrą komandą armijai ir laivynui.

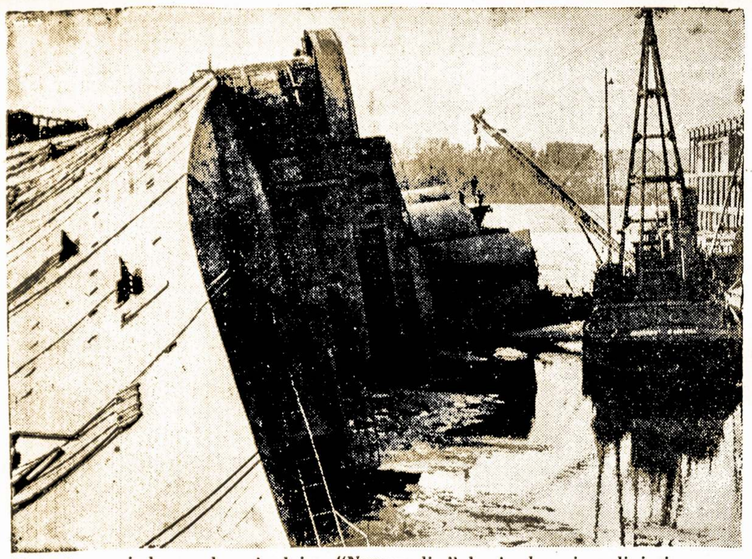

Nejaukus vaizdas apdegusio laivo "Normandie," kuris dar vis voliojasi New Yorko uoste. Dedama pastangų laivą išgelbėti.

Jis Svajojo Apie Didelius, Naujus Darbus...

Kovo šeštos dienos ryte radijas paskelbė, kad San Francisco mieste, St. Luke's ligoninėje mirė Tom Mooney — mirė po ketvirtos operacijos. Tai buvo desperatiškas gydytojų žygis išgelbėti viso pasaulio darbo žmonėms taip brangią gyvybę. Jie tikslo nepasiekė.

Tom Mooney mirtis į mane padarė be galo gilų ir liūdną įspūdį, nors jinai manęs nenustebino. Kai prieš keletą savaičių lankiau jį, išėjau iš ligoninės labai prislėgta siela, nes man atrodė, kad Tomo gyvenimo dienos jau suskaitytos, kad tiktai stebūklai galėtų jį beišgelbėti. Tomo sveikata buvo visai pašlijus. Matėsi iš visko.

Dvidešimts trijų metų kalėjimas sukaneveikė jo kūną. Kaip keista: dvasiniai Tomas išaugo į milžiną, o fiziniai iš kalėjimo išėjo visai sunaikinta sveikata. Šita kontradikcija buvo iki pat paskutinio užmerkimo akių. Ji labai aiškiai matėsi minėtam mūsų pasikalbėjime. Stebėjausi iš jo dvasinio gyvumo, energijos, pasiryžimo. Tartum jis kalnus dar nuvers, tartum jis dar šimtą metų gyvens ir nudirbs milžiniškus darbus! Bet matai, kaip jis fiziškai silpnas — belikę tiktai baisus šešėlis kadaise buvusio sveiko, drūto žmogaus.

Jei kada kuri darbininkų klasė turėjo tikrą kankinį, tai Amerikos darbininkų klasė jį turėjo ypatoje Tom Mooney. Jai jis paaukojo savo gyvenimą ir gyvybę. Už jo atsidavimą darbininkų klasei Amerikos valdančioji klasė nukankino jį. Amerikos proletariatas šitą savo kankinį ir didvyrį minės amžinai.

-:- -:- -:-

Labai daug kas dar būtų galima prisiminti iš mano pasikalbėjimo su Tom Mooney. Daug kas dar turės palaukti iki šis baisus karas pasibaigs...

Nei ilgos ir nejaukios kalėjimo dienos, nei aukšti St. Luke's ligoninės mūrai nė valandėlei neatskyrė Mooney nuo socialinių įvykių, nuo gyvenimo lauko pusėje. Viskas jį interesavo, viską jis sekė. Kiekvienu klausimu jis turėjo nusistatymą ir atsakymą. Galėjai su juomi nesutikti, bet negalėjai primesti jam vengimo arba bijojimo. Jis nei vengė, nei bijojo.

Savo straipsnyje apie pasikalbėjimą su Tom Mooney kankinuosi... minėjau, kaip entuziastiškai jisai kalbėjo apie Raudonosios Armijos karžygiškus žygius. Mooney nebuvo vienas iš tų, kurie Sovietų Sąjungą "pamylėjo" tik po to, kai Raudonoji Armija pradėjo mušti naciškus barbarus. Jisai suprato visą sovietinę galybę ir didybę — **ir kaipo fizinę jėgą prieš fašistinį barbarizmą ir kaipo naują gyvenimo kelią visai žmonijai.** Šituo klausimu Tomas kalbėjo labai plačiai mūsų pašnekėsyje. Šitame kare jis matė pergalę naujo gyvenimo.

Reakcionierių Tomas neapkentė ne tik todėl, kad jie bando pakenkti šio karo laimėjimui, bet taipgi todėl, kad jie bando išgelbėti kapitalizmą, kuris jau pagimdė du baisiu pasauliniu karu ir pagimdys daugiau, jeigu su juo nebus apsidirbta. Baimė komunizmo, sakė Mooney, subloškė reakcinę plutokratiją į Hitlerio glėbį. Nors ta plutokratija dabar tyli, bet savo širdyje jinai trokšta Hitlerio laimėjimo ir pasalomis ta linkme darbuojasi. Šios tiesos jis liepė nė valandėlei nepamiršti.

Štai kame pavojus. Štai kame Amerikos ir Anglijos nepajėgumas šiame kare. Štai kur šaltinis sabotažo prieš Roosevelto karines pastangas. Tomas išreiškė baimę, kad šitos juodosios spėkos gali paimti viršų karui besitęsiant. Tada laimėtų Hitleris — laimėtų taip, kaip laimėjo Francijoje.

-:- -:- -:-

Tom Mooney tikėjo į komunizmą, ne tik kaipo filosofiją, bet taipgi kaipo į naują gyvenimą. Jo supratimu, Sovietų Sąjunga pilnai įrodė tos naujos santvarkos praktiškumą ir didumą. Kaip tik toje naujoj santvarkoje ir glūdi Sovietų Sąjungos galybė ir pajėgumas atsilaikyti prieš hitlerinę Vokietiją.

-:- -:- -:-

Nepaisant sveikatos pakrikimo, Tomas nė valandėlei nemanė, kad iš šių St. Luke's ligonbučio aukštų mūrų jis nebeišeis į gyvųjų eiles. Jis buvo giliai įsitikinęs, kad ir šitą priešą nugalės, kad jis pasveiks ir vėl stos į kovotojų būrius.

Tomas žinojo savo įtaką masėse. Jis jautė tą atsakomybę, kurią ant kovotojo uždeda tokia įtaka. Tik, ot, sakė jis, negaliu nieko padaryti. Esu uždarytas ir

Pasakyk mūsų draugams, sakė Mooney, kad jie drąsiai naudotų mano vardą kovos tikslams. As asmeniškai visur nebegaliu pribūti. Jie žino, kad jie turi mano pilniausį sutikimą. Aš nesu vienas iš tų, kurie šiandien sutinka, pritaria, bet rytoj, kitam vėjui papūtus, visko išsižada.

-:- -:- -:-

Tomas kalbėjo apie tuos didelius darbus, kurie jo laukia, kai jis išeis iš ligoninės. Jis vėl leisis po Ameriką su prakalbų maršrutu. Tik jam ramybės neduoda ta jo ekonominė padėtis. Nežino, kaip čia reikės pradėt gyventi. Gal draugai, gal judėjimas jam pagelbės. Jis daug daugiau galėtų veikti ir nuveikti, jeigu jam nereikėtų nuolatos bijoti, iš kur rytoj ateis duonos pluta...

Bet, štai, visi tie Tomo kilnieji sapnai, visos tos svajonės apie naujus didelius darbus nuvažiavo į šaltus kapus...

A. Bimba.

Philadelphia, Pa.

"Laisvės" Bankietas Visai Netoli

"Laisvės" naudai ruošiamas bankietas įvyks kovo 15 d., sekmadienį, 2-rą valandą po pietų, puošnioje vietoje (N. Broad St.) Iš visur patogus privažiavimas.

Ši pramoga bus viena iš puikiausių. Apart valgių ir kitokių pažmonių, bus suvaidinta labai juokinga komedija — "Atvažiavo su kraičiu." Tai Seno Vinco parašytas sceniškas kūrinėlis, pilnas juokingiausių triukų. Mūsų aktoriai jau pilnai pasiruošę jį perstatyti.

Tikimasi turėti svečių ir iš tolimesnių vietų, tai bus proga sueiti savo daug draugų bei pažįstamų.

Drg. A. Bimba, "Laisvės" redaktorius, atvažiuos mums pasakyti įdomią prakalbą. Dabar taip daug kas naujo vis įvyksta pasaulyje, tai d. Bimba mums daug ką galės papasakoti. Išgirskime jį.

Bus gera muzika šokiams. Gi salės grindys šokiams — kaip stiklas.

Valgių ištaisymui rūpestingai darbuojasi mūs miesto geriausios gaspadinės; jos jau apsirubežiavo, kiek ir kokių skanumynų pritaisyti. Bus vištų, dešrų ir gardžių gėrimų.

Būkite visi ir visos!

Šokikė.

Jie ir Mes

(Feljetonas)

Padarius palyginimą tarp jų ir mūsų veikimo, gavosi baisiai negeistinas paveikslas. Vot, rodosi, negalimas daiktas ir gana!

Kalbant apie juos, manau, visiems yra aišku, kas do vieni tie "jie." Tai taip vadinamas kairysis elementas — progresyviai, arba, kaip mes juos vadinam, bolševikai.

Na, o mes, tai esame mūs — smetonadolfacių bendras frontas. Negali žmogus nei suprast, nei atsistebėt, iš kur jie turi tokį pasisekimą savo darbuotei? Sulyginus jų ir mūs veikėjų sąstatą, tai tikrai matai, kad pas mus pats geriausis elementas, — smetona ir lašiniai, o pas juos tik paprasti žmonės. Pagal mūs generolo Grigaičio padavimus, tai progresyvės srovės kaip ir nėra. Esą tik "pora rėkiančių mašinų," kurių būk niekas neklauso. Visai kitoks paveikslas pasirodo pažvelgus į mūs, smetonadolfacių bendrą frontą, — čia, brateli, veikėjų tai tikras širšynas! Perdaug vietos užimtų visus ir išvardinti. O reikia žinoti, kad mūs bendram fronte visi veikėjai moksliškai aptašyti, nuobliuoti,—nors po stiklu dėk! Vis su specijaliais titulais: tai teisių daktaras, tai teologijos daktaras, tai kitokios kokios "ogijos" daktaras. Žodžiu sakant, kaip tik kiek žymesnis melagis, tai jau ir daktaras! Tiesą pasakius, tai ir bolševikai turi vieną žymesnę ypatą, tai yra profesorių Šaipoką, ale ką jis giliuoja prieš mūs profesorių Pakakštą. Nors jų prof. Šaipokas gyventų ir tūkstantį metų, tai tiek neprimeluotų, kiek mūs Pakakštas primeluoja vienu pradėjimu!

Nežiūrint šito milžiniško skirtumo tarp jų ir mūs; nežiūrint, kad pas juos nėra nei vieno generolo, o bet gi pas juos badas į duris nesibeldžia...

Jeigu jūs, mano mieli generolai, pamatytumėt, kokias krūvas pinigų jie surenka visokiem progresyvio judėjimo reikalam, tai jūs neišsitektumėt savo marškiniuose! Tik jūs pažvelgkite, kiek tūkstančių dolerių jie surinko (palyginus į tokį trumpą laiką) Sovietų medikalei pagalbai; kiek svederių numezgė ir šiaip visokių geryčių surinko Raudonosios Armijos karžygiam? Pamislinus, seilės taip ir netelpa burnoje! Neimtų toks pavydas, jeigu tuomi viskas ir baigtųsi, kiek iki šiol paskelbta. Ale, kur tau! Matysite, jie surinks dar keleriopai daugiau, ne kaip dabar paskelbė! Patinka mum ar ne, bet nėra galima užsimerkti prieš faktus, ir įsikalbėti sau, kad nematom to, kas yra įvykę, nors ir plyštum iš pavydo.... Kad ir da tiek mum nepatiktų, o bet gi turim pripažinti, kad žmonės bolševikam pritaria. Ir ką mes jiem galim padaryti, kad jie aukoja, kuris tiktai kiek išgali?! Mes pirmiau nei supratimo neturėjom, mieli smetonadolfaciai, kad žmonės taip giliai suprastų reikalo svarbumą; rodosi, jie tuo klausimu išėję aukščiausį mokslą! Kad taip mūs frontas turėtų tokį malonų žmonių pritarimą, kokį turi progresyviai, tai galėtum pilna burna pasakyti, kad apsimoka gyventi ir meluoti! Pas progresyvius, mano mieli generolai, gyvenimas klėsti kaip žiedas, net sunku atsilaikyti prieš pakusą, — rodosi, tik mesti mūs frontą, ir eiti pas juos! Pagal mūs troškimą, tai progresyvis judėjimas turėtų merdėti badavimo stadijoj, o bet gi tokia padėtis, ne pas juos, o pas mus viešpatauja.

Štai, įvyko jų "Laisvės" dalininkų suvažiavimas, ir koks milžiniškas skirtumas tarp jų ir mūsų suvažiavimų! Pas juos nėra to aimanavimo, kaip pas mus, kad negalim suvesti galo su galu. Vietoj kasytis pakaušius, daryt vieni kitiem išmetinėjimus, kad negalim išsikasti iš tų prakeiktų trūkumų, kaip mūsų laikraščių suvažiavimuose būna, — jie tik skaito sveikinimus, tik sortuoja bumaškas į krištuves, ir prisiskaito tūkstančius dolerių! Kad jūs matytumėt, mano mieli generolai, kiek pas juos priplaukė tų pasveikinimų (ir vis su pinigais!). Mes būtinai turim įvesti pas save tą sveikinimų biznį; tai labai pelninga priemonė. O tas visai lengva padaryti: pasakysim visiem, kad turi mus sveikinti — ir užbaigta. Kurie atsisakys sveikinti, tuos visus paskelbsim bolševikais ir da, magaryčiom, žiopliais. Mes negalim apsileisti bolševikam, kad čia ir da taip! Ar tai jum juokas, per tiek numerių skelbė ir skelbė sveikintojų pavardes!

Nominuoju mūs specialistą Grigaitį pastudijuoti tas jų sveikintojų pavardes, — gal bus galima prieiti išvados, kad tuos visus sveikinimus ir krūvas pinigų Bimba sufabrikavo ant Lorimer stryto! Jei tas pavyktų, tai būtų mum didelis palengvinimas. Kitas mum dieglys, tai laisviečių ir vilniečių parengimai. Po to, kaip mes juos taip drūčiai visu pasiryžimu suboikotavom, tai jų prestyžas žmonėse taip pakilo, kaip niekuomet pirmiau. Kiekvienas mūs melas, kiekvienas bjaurus prasimanymas, pasiųstas jų antrašu, duoda jiem naujus šimtus pritarėjų, keleriopai padidina jų simpatikų skaičių! Kokį tik jie parengimą surengia, tai publikos prigužėja, kaip ant didžiausių atlaidų. Biesas dabar gali tikrai pasakyt, ar toji publika ištikrųjų jiem pritaria, ar gal jinai pas bolševikus lankosi, kad mūs smetonadolfacių bendrą frontą paerzinus dėl to mūs kvailo boikotavimo?

Kad pataisyt mūs finansinę ir dvasinę padėtį, mieli generolai, tai mes paskelbkime boikotą patys sau, — mūsų bendram smetonadolfacių frontui; pradėkime visaip meluoti patys ant savęs, skleiskime visokius šmeižtus viens ant kito. Labai galimas daiktas, kad tuomi laimėsime sau publikos prijautimą, — pradės ir mus taip remti, kaip remia bolševikus! Ar tai jie už mus kuo geresni? Mes kur kas geriau žinome, kaip pinigus sunaudoti, negu jie! Jei toks skymas pavyktų, tai mūs Vienybės, Gadynės, Dirvos ir kitos gazietos išsišeimtų iš skurdo, kaip pavasaryj gyvuliai žieminės šersties.

Kadangi mūs boikotas taip puikiai pasitarnavo bolševikam, tai jūsų Paulius nemato jokios priežasties, kodėl toks pat boikotas negalėtų tarnauti mum patiem, ir da geriau ne kaip jiem, — juk pas mus, o ne kur kitur, visas lietuviškas fašistinis protas! Kur tik kas kokią kvailystę sugalvojo ar pasakė, tai vis bus mūs fronto generolas.

Paulius.

Detroit, Mich.

Dėmesiui Amerikos Lietuvių Kongreso Delegatams Bei Draugijų Valdyboms

Kadangi jau trys mėnesiai laiko praėjo kaip mūsų S. V. likosi žiauriai užpultos per barbarišką Ašies galą, tai mes, kaip tautinė mažuma, lietuviai, turime sparčiau subrusti į pagelbą abelnai visoms Suvienytoms Tautoms, prievidimui prie galo tos žiauriausios visopasaulinės kovos prieš nacizmą.

Kad subendrinti visą darbą tarpe lietuvių, dėl privedimo prie geresnių rezultatų **visus mūsų valdžios užbrėžtus tikslus,**—yra šaukiamas Amerikos Lietuvių Kongreso Detr. Sk. susirinkimas, šeštadienio vakarą, kovo 14 dieną, 7:30 val., Draugijų Svet., 4097 Porter Street.

Šiuomi atkreipiu atydą visų delegatų ir taipgi tų draugijų arba kuopų valdybų, kurios dar neturi delegatų, kad dalyvautų šiame viršminėtame susirinkime.

Mes, lietuviai, negalime pasirodyti pasyviškais šiame momente, nes pasyviškumas gali būti ženklu kaip primetimu mums nacių-Ašies simpatijos.

J. Danta,
A.L.K. Det. Sk. Rašt.

Rožė Rosenbaum įteikia $6,000 vertės čekius: Sovietų Sąjungai, Anglijai ir Chinijai, per tų kraštų pliečius. Aukas paskyrė United Office & Professional Workers (CIO) unija.

Bridgeport, Conn.

Kas Yra Veikiama Bridgeporte?

Kaip žinoma, šis miestas—tai centras apsigynimo darbų. Todėl čia yra privažiavusių žmonių iš visų Suvienytų Valstijų darbo jieškoti. Palei kiekvieną didesnę dirbtuvę pristatyta automobilių po kelioliką šimtų. Čia gali matyti iš kiekvienos valstijos ženklus ant automobilių. Tokis tirštas žmonių apsigyvenimas, sudaro savos rūšies susispaudimą. Sunku gauti vietą apsigyvenimui. Nors taip vadinamus pigiom rendom namus tebestato gyvenimui, ir jau yra pastatytų virš 2000 namų-apartmentų, tačiau pribuvėlius iš įvairių miestų negalima sutalpinti.

Bridgeportas turi tik apie 140,000 gyventojų. O jau dabar yra dirbančių žmonių dirbtuvėse virš 50,000 darbininkų.

Kaip tokiame šalies apsigyvenimo momente, ar yra užmirštas darbininkų judėjimas? Atsakymas—ne.

Tik dabar, pastaruoju laiku, C.I.O. turėjo milžinišką laimėjimą. Sikorskio orlaivių dirbtuvėje neseniai buvo balsavimas,—išėjo laimėtoja C. I. O. Reiškia, dabar Sikorskio dirbtuvėje 4000 C.I.O. jėgos dirba apsigynimo svarbius darbus. Apie tiek pat dirbančių alumino išdirbystėje buvo darbininkų balsavimas už C. I.O. uniją kovo 5-tą d.; iš 3762 balsų, už C.I.O. balsavo 2,003, gi už opozityvę pusę—1,203. Čia irgi C.I.O. atstovauja darbininkų reikalus.

Ar unijos trukdo apsigynimo darbą? Štai, Joseph A. Julianelle, finansų sekretorius Bridgeporto industrijinės tarybos, vietinių laikraštininkų užklaustas, atsakė, kad C. I. O. rūpinasi kaip darbininkų reikalais, taip apsigynimo reikalais; jis pareiškė, kad organizuoti darbininkai įvertina apsigynimo darbą ir ištikimai dirba; jų troškimas, idant kuo greičiausiai tą trikampę fašistinę Ašį sutriuškinti. Taip pat žiūri ir į darbininko rytojų, —kad darbo žmogus nebūtų pavergtas, kad jam nebūtų atimta teisė balsuoti kaip jam patinka; pragyvenimo kainoms kylant, darbo žmogus turi turėt teisę reikalaut ir aukštesnio uždarbio, kad subalansuoti su pragyvenimu.

-:- -:- -:-

Kas yra veikiama progresyviškuose lietuviuose? Kiek man žinoma, kovo 15-tą įvyksta gražus ir juokingas teatras—"Atvažiavo su Kraičiu". Jį rengia L.D.S. 74 kuopa, Jaunų Vyrų Svetainėje, 407 Lafayette St. Tai bus tikrai šaunus vakaras. Kiekvieno lietuvio ir lietuvės pareiga būti tą vakarą ir matyti vaidinimą. Daug įdomių dalykų būt galima aprašyt iš Bridgeporto, bet ilgos valandos darbo neprileidžia manęs prie to.

Petras Naujalis.

Binghamton, N. Y.

Prašome Įsitėmyti

Balandžio 11 dieną yra rengiamas koncertas ir šokiai Lietuvių Svetainėje.

Šią pramogą rengia L.L.D. 20 kp. Moterų Skyrius ir Liaudies Choras; pusė pelno yra skiriama Raudonosios Armijos medikalei pagalbai ir kita pusė, — palaikymui jaunam, pradedančiam gyvuoti Liaudies Chorui.

Šios pramogos surengimo komisija darbuojasi gražiai. Pardavinėja tikietukus trims gražioms dovanoms: 1) Cocktail Set, dovanota The Fair Store; 2) Electric Toaster ir 3) Glass Dishware, dovanotos Olums rakandų pardavėjo.

Tikietukai parsiduoda po 10 centų. Patartina, kurie išgalite, nusipirkite, o kurie nusipirkti neišgalite, tai prašome parduoti kitiems.

Taipgi įžangos tikietai irgi pardavinėjami. Jų kaina iš anksto perkant 45c.; o prie durų — 50c., įskaitant taksus. Visų prašome įsigyti įžangos tikietus iš anksto.

Programa šio koncerto bus įvairi ir gera. Mūs Liaudies Choro mokytoja, drg. H. Pine, gana rūpestingai darbuojasi, kad šis koncertas būtų vienas iš puikiausių. Programos dalyvius paskelbsime vėliau.

Mes, šio koncerto rengėjos, širdingiausiai kviečiame ne tik vietos lietuvius, bet ir iš apylinkės, būtent: Rochesterio, Scrantono, Wilkes-Barre ir kitų kolonijų lietuvius dalyvauti šiame koncerte ir paremti šį mūsų svarbų darbą. Lauksime!

Vietos lietuvių organizacijų širdingai prašome virš minėtą dieną nieko nerengti, bet visiems dalyvauti šiame koncerte.

Rengėjos.

Kiekvienas prisidėkime kuo nors ir kaip nors laimėti šį nuožmųjį karą!...

Benjaminas Kordušas

APYSAKA

Parašė **Jonas Marcinkevičius** 2 — 10 — 42 — 25

(Tąsa)

— Taip, aš nesiskundžiu. Priplepa apie mane pasenusios bobos Vytolio raudų. Aš, atsiprašau, nusispjaunu. Kai sužinojau, kad kalėjime mirė brolėnas, atmeni, dešimtį metų buvau užsidaręs, su nieku nebekalbėdavau. Astronomija, panie Benjaminie. Pamačiau—blogai. Kartą trenkiau durim ir išėjau į gyvenimą. Aš grafas buvau ir būsiu, Benjaminai, — ūmai trinktelėjo Przidirskis į stalą. — Būsiu! Bet... ar būtinai grafas turi būti Don Kichotas ar okolicos šlėktelė? Niekuomet! Apleistą ūkį pats ėmiau tvarkyti. Pramokau gerai po ichnemu. Susipažinau su politikais, administratoriais. Mielas Benjaminai, man gėda, kad aš ėmiau taip karščiuotis, bet tu į mano šypseną kitu žvilgsniu atsakei. Taigi, mielas, brangus Benjaminai, juk tie visi politikai, administratoriai paprasti kaimo bernai, kumečių sūnūs. Argi ne mes juos užauginom? Ar mūsų senoliai į tą vergišką dūšelę neįdiegė pagarbos bajorui, grafui, dvarininkui? Jų oda stora, kaip dramblių, pripažįstu. Būna jie arogantiški ir išdidžiai kvaili, kaip Malajų salų karaliukai, kalbėdami su paklydusiu anglu. Visa šitai tvarkoj. Bet, mielas Benjaminai, ek, nusivežčiau tave į Kauną, supažindinčiau, tu ir ūsus juodai nusidažytum! Pajuokia mus, bet lenkiasi. O iš šito gali pasidaryti ta seditio.

— Niekuomet aš į tą Kauną nevažiuosiu, — spragtelėjo Kordušas portsigarą ir užsirūkė.

— Pamatysim. Klausyk tik tu manęs. Nuvažiuotum, sakau, į Kauną. Kaip ten lengva viską padaryti. Tegu bus demokratija kaip dukart du — keturi, bet grafo, bajoro titulas atidaro visur duris, nors jos ir girgžda... Jie puikūs žmonės, tie lietuviai. Su jais galima gyventi, tik reikia suprasti. Prisiekiu tau, jų vadinamose viršūnėse prakalbink lenkiškai ir jausies, kaip namie. Ne nuo Marso gi jie nukrito. Sienkevičius išimtinai visų mylimiausias rašytojas. Jie nepyksta nė už Podvypętą, Zagloba jie gėrisi. Daugumas jų nė netiki, kad Lietuva galėtų skyrium nuo Lenkijos egzistuoti. Visa šita politika, tų bernelių ir mergelių rikiavimai šaltyje, nuobodžios paskaitos, tai tik paprastas dienos užsiėmimas, valerijono lašai nuo nepagydomos ligos. Štai tau pavyzdžiai. Linmarkas iškasiau — pinigus gavau. Bulvių prikasiau 1000 centnerių ir jos pradėjo pūti. Pasikviečiau agronomą, truputį pašaudėm, truputį per gerklę perpylėm, ir jis savaip čia šachar machar — bravorui bulves pardaviau ir pinigus į kišenių. Ūkininkai, buvę savanoriai dejuoja, kad bekonų nepriima, o aš, kad tik spėčiau išauginti. Visos ūkio knygos aš čia tau neatversiu, pats žinai. Bet, brangus Benjaminai, aš ir dirbu. Mano tėvo ūkvedžiai prieš mane — tik žvirbliai. Nuo ryto iki tamsos manęs visur pilna. Mano karvės apylinkėj geriausios, trobėsiai negriūva, o pypkę taip pat turiu kuo prisikimšti. Ar tavęs šitas nežavi, Benjaminai?

— Džiaugiuosiu.

— Kalbi, o balsas virpa. Aš galutinai pradedu įsitikinti, kad tu čia prisilieti prie daikto, čia vėl bėgi... į žmonos kambarį. Su vėlėm tik senovėj bendravo. Ciemno wszędzie, glucho wszędzie, co to będzie, co to będzie. Praėjo jau tie laikai: judinkis, Benjaminai. Pirmiausia, išvyk tą girtuoklį senį, kurį tu man, kaip ūkvedį, parekomendavai. Juk tai vežikas — ne ūkvedis. Visas svietas iš tavęs juokiasi, nesupyk už tvirumą. Jei pats nenori, pasiimk žmogų, kuris mokės dirbti. Jei turi skolų banke — per daug nenusimink. Kaune jau kalba... Na, lenkų banke... Daj Bože zdrowie. Tik pats visur važiuok. Pats daryk, mielas Benjaminai. Jau pyksti. Matau, matau. Masz tobie ir gratitudo. Ak, Benjaminai, Benjaminai! Tau vis dar atrodo, kad jei tik karalius, tai turi būti ir su barzda. Ne, bičiuli, dabar ir karaliai be barzdų.

Kordušas galvojo, galvojo skaudžiai, springte springdamas. Juk taip jis didžiuodavos grafu Przidirskiu. Kiekvienam pažįstamam, jei tik kada pas jį užklysdavo, Kordušas tarstelėdavo apie grafą, kaip apie dvarininkijos pažibą. Ką reiškė Radvilai, Karpiai ir kiti atsilikėliai, prieš Przidirskį. P. O. W. organizacijos dalyvis Przidirskio brolėnas mirė Kauno sunkiųjų darbų kalėjime! Ką gi dabar iš grafo Benjaminas girdi! Parsidavė. Žydu virto. Jis dar nedrįsta man pasakyti, — galvojo Kordušas, — kad pritaria Lietuvos valdžiai. Jis nedrįsta man priminti, kad ir aš ir jis esame lietuvių dvarininkų palikuonys...

Nebepakėlė Kordušas į grafą akių. Jis tvirtai nusistatė patikrinti grafo Przidirskio genealogiją. O gal jis visai ir ne grafas? — zvimbte zvimbtelėjo mintis į galvą. Na, palauk, paukšteli. Lotyniškai tu dar nepamiršai, margini sakinius, kaip Sapiehų laikais, bet aš tave galutinai pagausiu.

— Grafas išvirei man tokį valgį, kad net saldu pasidarė, — staiga tarė Kordušas girgždančiu balsu ir, papūtęs ūsus, kreivai šyptelėjo. — Ne per seniai čia man vienas kumečio sūnus agronomas įkalbinėjo, esą aš buvau lietuvis ir turiu būti. Turiu būti toks, kaip jis!

Kordušo akys pasidarė drauge ir piktos ir bailios, sumažėjo taip, lyg barsuko, kada jis taikos čiupti grobį.

— Ir tu, brangusis Benjaminai, išsigandai, — tokia pat šypsena atsakė Przidirskis.

— O ponas grafas neišsigąstum?

— Aš bijau tik žiurkių ir tarakonų. Cha cha cha! Kaip ponui bajorui patinka?

— Grafas į mano klausimą neatsakei, — ėmė barbenti pirštais į stalą.

— Matau, kad kalbi su manim, lyg būtum geltonuoju drugiu susirgęs. Aš nekalbu aetarnitati... Reikalauju tik, kad mane suprastum ir gerbtum, brangus pone Benjaminai. Dabar toks laikas, kad žodžiais žmogaus nebeužmuši. Pasidariau ir aš toks. Ar čia didelio daikto, kad mane kas agronomu ar apskrities viršininku pavadins. Kad tik neįžeistų. Įžeis, prisiekiu visa gimine, kuri jei ne pragare, tai danguj — kausiuos. Iš tikro, ar neturi tie žmonės racijos sakydami, kad mes lietuviai? Ar Sapiehai, Pociai, Radvilai lenkai buvo? Pats žinai, kad ne. Maršalas Pilsudskis ir tas viešai prisipažino esąs lietuvis. Kai rimčiau pagalvoju, tai mums per surdotus šiek tiek reikėjo šmikštelėti.

— Man, pone grafe, jau galvą skauda, — pašoko Kordušas, bet nuo stalo kažkodėl nenuėjo.

— Jau antrą kartą, brangusis Benjaminai, prašau sėsti. Sėsk ir išklausyk manęs. Realistas pasidariau, bet poetiška siela manyje nemirė. Sakau tau, kad graži lietuvių tauta. Lietuvis mužikėlis nedegino mūsų dvarų. Juk buvai užsieniuose, puikiai žinai... Iškvėpintos, bet, atsiprašant, prišnyptos nosinės. Kokias gražias dainas jie dainuoja. Dovanok, plepu, kaip girtas diplomatas. Štai pagaliau, ką aš tau noriu pasakyti. Dukterį augini? Na tai jai turi palikti, turi būtinai išlaikyti tai, kas tau dar liko, nes... prisiekiu tau, brangusis Benjaminai, dvaras niekuomet nežus. Dešimt, dvidešimt metų revoliucija, o po to vėl dvarininkai valdys. Sukis, kaip žaltys, kad nenusišautum, kaip daugelis jau mūsiškių padarė.

Tuo tarpu įėjo Makovskis. Apvalus, lygus, kaip sulyginta taukinė, jis bosu šūktelėjo:

— Tai ką jūs, pasislėpėt? Arba preferansas, arba namai.

Przidirskis įsikando pypkę. Jis jautės nepatenkintas, nepasakęs aiškiai to, ką norėjo. Kordušas sužiuro į Makovskį, šyptelėjo, bet ūmai vėl susiraukė ir Makovskis dabar jam atrodė kitoks. Iš kur ir šitas turi tiek lašinių? — ramiai pagalvojo jis.

— Einame, garbingi ponai, bent po sodą pasivaikščioti. Kojos, kaip raugyti agurkai.

Visi trys, nebepratarę vienas kitam nė žodžio, išėjo.

X

Sužaliavo rugiai, kviečiai iki kelių, miškai pasipuošė lapais, ištiesė juos lig pat subrendimo, laukuos mirgėjo gėlės, linko nuo lengvo vėjelio. Pempės lydėjo praeivį įkyriau ir suko ties pat galva, gandrai drąsiai užversdavo snapus, grįžę į savo lizdus ir kalendavo, kąip iš kulkosvaidžių.

Atėjo gegužės mėnuo.

Matūza veda. Ką? Mergos dukterį. Bet graži, rupūžiukė.

(Bus daugiau)

Binghamton, N. Y.

Šis ir tas.

Nuo kovo 1 d. Endicott-Johnson čeverykų industrija pakėlė savo darbininkams algas 10%. O tuo pačiu kartu, Paracord skyriuje, kur išdirbama čeverykams guminiai padai ir kulnys, darbininkai sustreikavo, reikalaudami didesnio pakėlimo algų. Jų streikas tęsėsi apie visą savaitę. Sulaikymas padų ir kulnių išdirbimo, suparalyžiavo beveik visą industriją. Daugelis dirbtuvių, kurios daugiau vartoja guminius padus arba kulnis, turėjo sustoti.

Kompanija streikierių reikalavimų nepildė. Teisinosi tuo, jog guminių padų ir kulnių gaminimas turės greitai pasikeisti. Oda turės užimti gumos vietą, nes gumos negalima užtektinai gauti. Paskelbta, kad darbininkai, didžiuma balsų, nusibalsavę grįžti į darbą be laimėjimų.

-:- -:- -:-

Vietinėj spaudoj buvo pranešta, kad Civic Music Association, kuris rengia žymesniems šalies artistams koncertus, sekančiame koncertų sezone turės taip vadinamą "pasaulio muzikos karalienę" (queen of musical world) Marian Anderson, negrę dainininkę. Būtų gerai, kad kas iš lietuvių pasiūlytų pakviesti Vytautą Bacevičių, mūsų žymųjį pianistą!

-:- -:- -:-

Literatūros Draugijos 20 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, kovo 13 d., Liet. Svetainėje. Visi nariai prašomi dalyvauti. Kurie dar negavote naujos knygos "Tarybų Galybė", gausite; o kurie dar nepasimokėjote narystės duoklių, tai labai laikas pasimokėti, — Centro darbai reikalauja finansų!

J.

Cleveland, Ohio

Ką Patyriau Būdama Clevelande?

Pradžioj vasario mėnesio prisiėjo lankytis Clevelande ir ten pabūti porą savaičių. Man ten būnant, teko patirti šiek tiek apie lietuvių veikimą ir šiaip kai ką sužinoti.

Mirė Marė Esienė

Diena prieš mano nuvažiavimą į Clevelandą, mirė mano buvusi kaiminka, gera draugė ir darbininkų judėjimo rėmėja Marė Esienė, gyvenusi 1386 East 65th St. Ji mirė nuo vėžio ligos ir, kaip žinau, ji labai skaudžiai baigė savo gyvenimo dienas.

Paliko savo mylimas dvi dukreles ir du žentus. Ji ir jos duktė užlaikė aludę ir gerą gyvenimą darė. Velionė buvo mūsų gera draugė. Prigulėjo prie LDS 55 kp. ir prie Lietuvių Darbininkų Pašelpinės Draugijos. Todėl laike jos laidotuvių ji buvo labai gerai pagerbta nuo visų organizacijų, giminių, kaimynų ir šiaip draugų. Jos karstas buvo apstatytas įvairių gėlių vainikais nuo tų organizacijų, kuriose ji prigulėjo, ir daug nuo simpatikų žmonių. Velionė Marė, gyva būdama, mylėjo draugiškumą ir skaitė dienraštį "Vilnį" iki mirties.

Laidotuvėms patarnavo laidotuvių direktorius drg. Vilkelis. Lidint į kapines buvo labai daug palydovų ir daugelis gailėjosi jos, nes gerai sugyveno su visais.

Siunčiu gilią užuojautą jos dukrelėms ir žentams velionės Esienės jų liūdėsio valandoje!

Išleidau į Kariuomenę

Vasario 13 d. prisiėjo turėti nelinksmas nuotikis, tą dieną išleidau į kariuomenę savo sūnų, Juozą Valentą. Žinoma, man kaip motinai, labai buvo gaila, bet nėra ką daryti... nes žinome, kad kas nors turės kariauti už demokratijos apgynimą ir šios šalies žmonių laisvę.

Taipgi, tuo laiku buvo pasirengę išeiti į kariuomenę Pranas Geibys, Juozas Paltanavičius, Albertas Daraška ir Juozas Gataveckas. Šie visi jaunuoliai yra dikčiai prisidėję prie lietuviško veikimo.

Geros kloties jums, mūsų ateities žiedai! Linkiu, kad sveiki sugrįžtumėt pas mus darbuotis!

Apie LDS Jaunuolius

Kalbant apie organizacijas, man pirmiausia teko sužinoti, kad jaunuolių LDS kuopa prastai veikia. Jau daugelis narių išsibraukė; daugelis suspenduoti dėl mokesčių; ir kitos priežastys susidarė, kad kuopa dideliu žingsniu eina prie pairimo. Kalbant toliaus, pasirodė, kad didžiausia priežastis yra, kad jaunuolių kuopos valdyba neatlieka savo pareigų,—nelanko susirinkimų ir neprižiūri, kad nariai būtų paraginti užsimokėti duokles. Už tai reikia papeikimo. Taipgi vietinė kuopa turėtų daugiau susirūpinti tokiais dalykais. Mes žinome, kad draugas Mažanskas ir kiti jam pagelbsti darbuotis dėl LDS labo; pirmiausia reikėtų kreipti dėmesį į mūsų jaunuolių kuopą.

Jeigu kurie turi išeiti į kariuomenę arba dauguma dirba ilgas valandas dirbtuvėj, tad jų vieton parinkime kitus, kurie palaikytų kuopos veikimą.

Apie Moterų Kliubą

Kaip girdėjau apie Clevelando Moterų Kliubą, tai geros naujienos. Kliubas gerai veikia ir auga. Turi savo chorą ir rengia pramogas dėl savo ir visuomeniškų reikalų. Tas man daro smagumą, kad draugės iš "eilinių" pradeda gerai darbuotis ir įeina į kliubo valdybą.

Geros kloties jums, draugės clevelandietės!

M. Alvinienė.

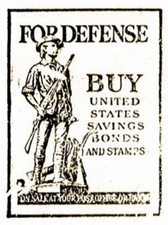

APOLLO Theatre 1050 Washington Street BOSTON, MASS.

TIK VIENĄ DIENĄ!

NEDĖLIOJ, KOVO (MARCH) 15, 1942

Nuolatinis rodymas nuo 1 iki 10:30 val. vak.

Apysaka apie tą vyrą, kuris sumušė Napoleono armijas.

N. P. CHERKASOV Iošia "GENERAL SUVOROV"

Taipgi: Pirmą syki Amerikoje! "STALINAS KALBA"

ir: Vėliausios žinios ir paveikslai iš Sovietų fronto.

Dieną nuo 12:30 iki 1 val. 25c.—nuo 1 iki 5 35c.—

Nuo 5 val. iki užsidaro 40c. Vaikams 15c. per visą dieną (su taksais).

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

ANDRULIO PRAKALBOS

VINCAS ANDRULIS
Dienraščio "Vilnies" redaktorius, iš Chicagos.

Didžiojo New Yorko Apylinkėje

KOVO - MARCH 13 D.
LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLIUBO SALĖJE
280 Union Avenue Brooklyn, N. Y.
Pradžia 8 valandą vakare

KOVO - MARCH 15 D.
LIBERTY HALL
329 Broadway, Bayonne, N. J.
Pradžia 8 valandą vakare

KOVO - MARCH 16 D.
CHARLES GREEN SALĖJE
267 Walker Street, Cliffside, N. J.

KOVO - MARCH 22 D.
L. P. K. ŠVETAINĖJE
325 E. Market Street, Wilkes-Barre, Pa.
Pradžia 2 valandą po pietų

Philadelphijos Atydai!

Visi būkime savo miesto didžiajame parengime

VAKARIENĖ

TEATRAS ir ŠOKIAI

Dienraščio "Laisvės" Naudai

Rengia visos Lietuvių Pažangios Organizacijos

Sekmad., Kovo-March 15

Bus sulošta labai juokinga komedija

"Atvažiavo su Kraičiu"

Parašė Senas Vincas

Lošimas prasidės 4 valandą po pietų

Vakarienė 6 valandą, o šokiai 7 val.

Kalbės A. Bimba "Laisvės" Redaktorius

Gerbiama Visuomene! Nuoširdžiai kviečiame atsilankyti. Komisija deda visas pastangas, kad patenkinti publiką, kaip valgiais, taip ir programa.

BUS SAVOY PLAZA

835 N. BROAD ST. PHILADELPHIA, PA.

Tarpe Poplar ir Girard Ave.

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Karo Departmento Pranešimas:

Filipinų Sritis — Per paskutines 24 valandas nebuvo jokių mūšių Bataan pusiausalyje.

Mindanao saloje buvo smarkokų susikirtimų apylinkėje Digos, prie Davao Įlankos.

Naujasis vyriausias japonų jėgų komandierius Filipinuose yra generolas Tomoyuki Yamashita, kuris komandavo sekmingai japonų ofensyvai Malajuose, per kurią japonai užėmė Singaporą.

Generolas Yamashita užima vietą generolo Hommos, kuris, kaip pranešama, nusižudė todėl, kad jam nepavyko sunaikint generolo MacArthuro kariuomenę. Naujasis japonų komandierius įsteigė savo štabo centrą San Fernandoj.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, kovo 10. — Sovietų Žinių Biuras šiandien išleido tokį pranešimą:

Vienas dalinys sovietinės kariuomenės viename sektoriuje vakarinio fronto per atkaklius vienos dienos mūšius užėmė kelias apgyventas vietas. Vokiečiai prarado daug įrengimų ir kareivių. Raudonarmiečiai sunaikino vieną priešų tanką, 10 kanuolių, 13 apkasų patrankų, 16 kulkasvaidžių ir pagrobė penkis tankus ir kiekį kitų karinių reikmenų. Vokiečiai prarado daugiau kaip 2,000 savižkių, užmuštų ir sužeistų.

Vienoje dalyje Kalinino fronto sovietinė kariuomenė per dieną atvadavo keturias apgyventas vietas. Vokiečiai turėjo sunkių nuostolių ir kiekis jų buvo paimtas nelaisvėn.

Maskva, kovo 10. — Sovietų kariuomenė kovo 10 d. toliau vedė ofensyvos veiksmus prieš vokiečių fašistų armiją. Raudonarmiečiai užėmė dar kelias apgyventas vietas ir sunaikino daug vokiečių karių ir įrengimų.

Kovo 9 d. buvo sunaikinta 30 vokiečių orlaivių. Sovietai neteko 11 orlaivių.

Maskva, kovo 9. — Sovietų Žinių Biuras šiandien paskelbė sekamą pranešimą:

Sovietinės jėgos įvairiose fronto dalyse kovo 8-9 d. tebevedė ofensyvą prieš vokiečių fašistų kariuomenę.

Sovietų kariuomenės daliniai, veikdami įvairiuose sektoriuose Leningrado fronto, per tris dienas kautynių sunaikino 2,500 vokiečių kareivių ir oficierių. Sovietinė artilerija ir žvalgai sunaikino šešis vokiečių fortus ir daugiau kaip 20 apsaugotų pozicijų ir atskirų apkasų.

Raudonarmiečiai kovo 9 d., išdaužydami vokiečių pasipriešinimus, vis žengė pirmyn ir užėmė tam tikrą skaičių apgyventų vietų.

Kovo 7 d. sovietinės jėgos sunaikino 36 priešų orlaivius, o ne 29, kaip kad pirmiau buvo pranešta. Vakar Sovietai sunaikino 39 vokiečių orlaivius per mūšius ore ir pačiose priešų stovyklose. Sovietai per tą dieną neteko dešimties lėktuvų. Keturi vokiečių lėktuvai buvo nušauti žemyn arti Maskvos kovo 9 d.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

MASPETH, N. Y.

ALDLD 138 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 12 d., Zabelskio salėje, 8 val. vakare. Visi nariai prašomi atsilankyti ir atsivesti kandidatų į naujus narius. Kurie nariai dar nėra užsimokėję savo duoklių, prašome tatai padaryti. Šiame mitinge nariai gaus tik ką išėjusią puikią knygą. — Sekretorė.

WILKES BARRE, PA.

Visų LLD 43 kuopos narių atydai ir kitiems lietuviams ir lietuvaitėms. LLD 43 kuopos parengimas (vakarienė) įvyks kovo (March) 15 d. Pradžia 6-tą val. vakare. LPK svetainėje, 325 E. Market St. Narius ir šios organizacijos simpatikus kviečiame skaitlingai dalyvauti. — Rengimo Komisija. (59-61)

HARTFORD, CONN.

Labai svarbi žinia dėl Hartfordo ir apylinkės lietuvių. Gal kurie jau žinote, kad Laisvės choras rengiasi sulošti gražią operetę "Apsigavo." Operetė savaime yra juokinga, komiška; bet su daug gražių dainelių, kurias lošėjai stengsis sudainuoti kuo puikiausiai. Taip pat ir pats Choras dalyvaus su dainomis, nes teko matyti, kaip choristai mokinosi net sušilę. Ta operetė įvyks nedėlioje, kovo (March) 15 d., prasidės 3 val. po pietų, Lietuvių Piliečių Kliubo svetainėje, 227 Lawrence St. Taigi visi nepraleiskite, nes gailėsitės. — Matęs. (59-61)

BRIDGEPORT, CONN.

Gražūs Teatrai. Rengia Liet. Darbininkų Susivienijimo 74 kuopa, sekmadienį, kovo (March) 15 d., 407 Lafayette St. Pradžia 3:30 val. po pietų. New Haveno grupė lošėjų vaidins du labai juokingus veikalus: "Atvažiavo su Kraičiu" ir "Koks Tėvas, Toks ir Vaikas." Veikalai atvaizdina atsitikimus iš Lietuvių gyvenimo Amreikoje. Po teatrui bus smagūs šokiai. Visus užprašom dalyvauti. — Rengėjai. (59-61)

BINGHAMTON, N. Y.

Lietuvių Literatūros Draugijos 20 kuopos susirinkimas įvyks kovo (March) 13, Lietuvių svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Kviečiu narius dalyvauti, atsiveskime naujų narių. Taipgi bus svarbių dalykų aptarti mūsų kuopos gerovei. Komisija išduos raportą iš parengimo, kuris įvyko kovo 7 d. — Užrašų sekr. J. K. Navalinskienė. (58-59)

Amerika Stengsis Pakelt Indijos Pramonę

Washington. — Jungtinių Valstijų vyriausybė siunčia patariamąją pasiuntinybę į Indiją, kad padėt išvystyt tame krašte gaminimą karo reikmenų ir pagerint susisiekimus. Pasiuntinybės pirmininku paskirtas Louis Johnson, buvęs karo vicesekretorius. Kiti pasiuntinybės nariai yra Henry F. Grady, buvęs valstybės vicesekretorius; Arthur W. Harrington, pirmininkas Auto-Motorų Inžinierių Draugijos; Harry E. Beyster, pirmininkas Beyster Inžinerijos kompanijos, ir Dirk Dekker, direktorius Illinois Plieno korparacijos.

Indijoj jie su anglų vyriausybe stengsis gerint senus ir statyt naujus fabrikus įvairiem karo pabūklam gaminti; išdirbs planus prilavint daug darbininkų mechaniškiems darbams; dės pastangų išvystyt bei patobulint vieškelius, geležinkelius ir uostus kariniams talkininkų tikslams ir gabenimui reikmenų per Indiją į Chiniją, ir tt. Nes Indija gali tapt svarbiuoju karo centru ne tik Anglijai, bet ir Jungtinėms Valstijoms ir Chinijai.

London, kovo 11. — Anglų orlaiviai trečią naktį iš eilės bombardavo vokiečių fabrikų centrus Ruhr srityje.

Berne, Šveic. — Sovietų artilerija bombarduoja nacius Viazmoje.

Unijų Vadų Atsišaukimas Per Didmiesčių Spaudą Išlaisvint Browderį

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

nės turėtų ką bendra su čia byla. Jeigu mes leistume politikai paveikti mūsų sprendimą Browderio dalyke, tai mes sutiktume su politiniu persekiojimu, — o tai yra neamerikoniška.

"Mes žinome, kad jis ir jo draugai pasižadėjo besąlyginiai remti šios šalies valdžią ir prezidentą teisingame kare prieš fašizmą.

"Todėl, sakyti, kad p. Browderis turėtų liktis kalėjime dėl jo politinių įsitikinimų, tai būtų ardyti vienybę tokiu laiku, kuomet tautinė vienybė yra būtinas reikalas pačiai mūsų šalies gyvybei."

Šį atsišaukimą pasirašę unijų vadai prašo skaitytojus, kad siųstų savo nuomones kas liečia Browderį šiuo adresu:

The Citizens' Committee to Free Earl Browder, 1133 Broadway, New York, N.Y.

Sovietų Marininkai Užėmė Fašistų Tvirtumą prie Azovo Jūros; Raudonarmiečiai Sunaikino Nacių Diviziją, Atėmė dar Eilę Pozicijų

(Tąsa nuo 1 puslapio)

miečiai išmušė 236-ta ir 231 mą vokiečių divizijas iš jų pirmosios apsitvirtinimų linijos.

Viazmos srityje Sovietų tankai, šarvuoti automobiliai ir motorizuotos kanuolės, su stipria parama kazokų raitelių, stumia vokiečius toliau į vakarus nuo Dubnos miesto.

VOKIEČIAI VEJAMI ATGAL LENINGRADO FRONTE

Leningrado fronte rusai nuožmiomis kontr-atakomis nuvijo nacius į naujas pozicijas ties Oranienbaumu, daugiau kaip 20 mylių į vakarus nuo Leningrado, ką pripažįsta ir patys vokiečiai.

Tame fronte Sovietai pasivarė pirmyn visa linija nuo Krasnogvardeisko iki Vyros, kur naciai liko atmesti atgal iki trečiosios jų apsigynimo linijos.

Maskva, kovo 11. — Sovietai sunaikino dar dvi kuopos vokiečių kariuomenės, kuri apsupta Staroje Russoje ir apylinkėje.

Uždrausta Naikint Popiergalius Anglijoj

London. — Nuo kovo 9 d. valdiškas įsakymas Anglijoj griežtai uždraudė naikint ar mėtyt šalin bei į atmatų dėžes atliekamus laikraščius, įvyniojamąją popierą, tuščius cigaretų pakelius, gabalus storosios popieros (kartono), popierinius saldainių įvyniojimus, sunaudotus teatrų ar autobusų tikietus ir abelnai bet kokius popiergalius. Jie turi būt sudedami į tam tyčia įtaisytas dėžes gatvėse ir įvairiose įstaigose arba taupomi namie ir atiduodami bei parduodami rankiotojams bei supirkinėtojams senos popieros. Už šio įsakymo laužymą yra skirta bausmė.

Biznieriai, skelbkite savo biznį dienraštyje "Laisvėje"!

Pavojingas Priešų Lėktuvas

Melbourne, Australia. — Jungtinių Tautų lakūnai sako, kad greitieji, lengvieji japonų lėktuvai, vadinami Zero (nuliai), yra pavojingiausi, tikriausiai reiškianti mirtį greitesniems, galingesniems ir geriau ginkluotiems orlaiviams Jungtinių Tautų; tai todėl, kad jie gali vikriau manevruoti ore. Tie japonų lėktuvai yra ginkluoti dviem kanuoliukėm 20-to kalibro ir lengvais kulkasvaidžiais.

Berlin. — Hitleriečiai giriasi, kad jie sunaikinę 52 sovietinius orlaivius, o savo, girdi, praradę tik vieną, ir nuskandinę prekinį Sovietų laivą.

Ankara, Turkija. — Neoficialiai pranešama, kad Hitleris reikalauja iš Vengrijos dar pusės miliono kareivių.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, maldų knygelė, Tilžės spaudimo 60c
Ta pati, gražiais celuloidos atspaudais ant viršų $1.60
Vainikėlis, jaunuomenės knygelė 5c
Ta pati, juodos skūrelės minkštais viršais $1.25
Kantičkos, giesmės, 864 pusl. $1.75
Gydyklos nuo baimės mirties su 25 paveikslais 50c
Mikaldos pranašavimas 25c
Kantrioji Alena, graži pasaka 25c
Astronomijos knygelė apie Dangų, Saulę, Mėnesį, Žvaigždes 10c
Pontsko Piloto galas, kuris nusūdijo Jėzų 10c
Istorija Seno ir Naujo Testamento su 25 paveikslais 25c
Sapnas Marijos ir gromata Jėzaus 15c
Kabalas su Saliamono nosia 10c
Girtuoklių Gadzinkos, dainos 15c
Kantičkos, apie keplą dainų kn. 15c
Tūkstantis Naktų ir Viena. Dalis I, gražios istorijos 50c
10 gražių pasakaičių Vysk. Valančiaus 15c
Karvės ir Nauda iš Jų ir kaip padaryt gardžius sūrius 25c

Žolės Arbatos Formoj

Nuo dusulio bei astmos 60c; Vidurių valytojas 60c; Kraujo valytojas 60c; Nervų ramintojas 85c; Nuo sutukimo 85c; Nuo cukrinės ligos 85c; Nuo kosulio ir kokliušo 60c; Vyriškumo pataisymui 85c; Plaukų apsaugojimui nuo plaiskanų ir pražilimo 60c; Kidney arbata 60c; Nuo širdies bei vandeninės ligos 60c; Palangos Trejos-Devynerios 60c; Nuo užsisenėjusio kataro bei hay fever 85c; Nuo šlapinimosi bemiegant 60c; Sveikata ligoniams, knygutė aprašo visokias žoles ir šaknis nuo kokių ligų yra vartojamos 25c

M. ŽUKAITIS
334 Dean Street
Spencerport, N. Y.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 JAMAICA AVE.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMENINĖ (KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Dr. J. J. Kaškiaučius
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 SUMMER AVE.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

BRIDGEPORT, CONN.
PRANEŠIMAS LIETUVIAMS
Pranešu, jog aš atidariau Wholesale ir Retail likerių krautuvę. Tai krautuvė, kurioje parduodama daugmeniškai ir po mažiau likerių.
VESTUVĖMS, BANKIETAMS IR PARĖMS
Tokiems pokiliams mes parduodame viską už labai žemas kainas.
Federal Liquor Store
2410 MAIN STREET, BRIDGEPORT, CONN.
Telefonas 4-3779
P. S. SEKITE MŪSŲ SPECIALŲ SAVAITES

NOTARY PUBLIC
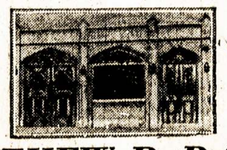
Telephone STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Tikras Bičių Medus
Gaunamas iš Bitininko Končiaus

Dabartiniais laikais daug žmonių nebėdavoja, kad trūksta cukraus. Nes jie vietoje cukraus naudoja medų. O medus yra dešimtį kartų sveikiau valgyti negu cukrus.

Bitininkas Končius praneša visuomenei, kad iš jo galima gauti geriausio-tikro bičių medaus, pavasarinio. Nes pavasarinis medus yra daugiausia bičių suneštas iš liepų žiedų. Parsiduoda sekamai:

Kvorta stiklinėj, 3 svarai ..... .85
5 svarai puoduke $1.25
Galionas, 12 svarų $3.00
5 Galionai, 60 svarų $14.00

Prisiunčiame į namus ir persiuntimo kaštus apmokame. Užsisakydami galite prisiųsti pinigus kartu su užsakymu arba pažymėkite kiek norite, mes prisiųsime C.O.D.

Užsisakydami aiškiai paduokite savo adresą ir pažymėkite kiek norite medaus: kvortą, 5 svarų puoduką ar galioną.

KONČIAUS BITININKYSTĖ
57 BATTERY ST., NO. ABINGTON, MASS.

Končiaus bitininkystės medaus taipgi galite gauti Brooklyne: **"LAISVĖJE,"** 427 Lorimer Street; pas **Vikriką,** 123 Grand St., pas **Šimanską-Petkauską,** 380 Grand St., ir pas **W. Shabūną,** 306 Union Avenue.

★ LIETUVIŠKA ★
UŽEIGA
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių VYNŲ ir DEGTINĖS
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
JOSEPH ZEIDAT, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVanda—E. LeVanda
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

LORIMER RESTAURACIJA
ANTANAS BARZDA, Savininkas
417 LORIMER ST. "Laisvės" Name BROOKLYN
Geriausios Rūšies VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus.

Puikūs lietuviško namų darbo kilbasai ir kepta paršiena.
Gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Penktadieniais ir šeštadieniais atdara per naktį
Visada yra pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių — virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ
BURNITURE
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451
IŠDIRBĖJAI IR PARDAVĖJAI
GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ
Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.
Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių
JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI
Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Prakalbos Apie Mūsų Karo Frontus Ir Kitais Dienos Klausimais Įvyks Jau Šį Penktadienį

Brooklyniečiams ir apylinkės lietuviams primename, jog svarbios prakalbos šių dienų klausimais įvyks kovo 13-tos vakarą, Pil. Kliubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga nemokama. Visi kviečiami atsilankyti.

Šiose prakalbose kalbėtojai plačiai aiškins padėtį mūsų karo prieš fašizmą frontuose, kurie, kaip žinia, dabar yra daugeriopi. Bus nuodugniai nagrinėjama įvairios karo kryptys ir nurodinėjama, kas mums reikia daryti, kad Amerika, Sovietų Sąjunga, Anglija ir kartu Lietuva karą laimėtų, taipgi kas darytina pagreitinimui to laimėjimo.

Kalbės Vincas Andrulis, trumpam laikui atsilankęs į rytines valstijas iš Chicagos, taipgi Antanas Bimba, vienas iš Laisvės redaktorių, ką tik sugrįžęs iš poros mėnesių maršrūto po vakarinių valstijų lietuvių kolonijas.

Laisvės skaitytojai prašomi apie šias prakalbas priminti savo sandarbininkams šapose ir kaimynams susiedijose.

LLD 1 Kp. **Apšviet. Komisija.**

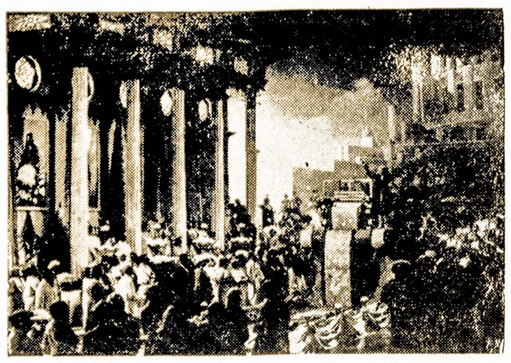

Scena iš Sovietų judžio "Tanya," parodančio apvainikavimą pasišventusio darbo pastangų gražia dirbinių paroda ir iškilminga jos atidarymo programa Maskvoj. Tanios vadovaujami audėjai dainuoja pergalės dainą. Judis rodomas Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd Street, New Yorke.

Browderiui Laisvinti Masiniai Mitingai

Ketvirtadienio vakarą, kovo 12-tą, Brooklyne įvyks trys masiniai mitingai, suruošti aiškinimui Browderio bylos—dėlko jis nuteistas ir dėlko jisai turėtų būti išlaisvintas. Juos rengia vietiniai Piliečių Komiteto skyriai. Mitingai bus sekamose vietose:

Menorah Temple, 14th Ave. ir 50th St. Kalbės Louis Weinstock, Josephine Truslow Adams ir kiti;

Šv. Pilypo bažnyčios patalpose, Dean St., netoli Schenectady Ave. Kalbės William Albertson, kun. George F. Miller ir kiti;

Premier Palace, 503 Sutter Ave. Kalbės William Browder, Dr. Maxwell Ross, Gil Green ir kiti.

L. K. N.

Chicagietė mergina, Shirley Steffey, susirašinėjo su nepažįstamu jūrininku, Anglijoj. Šiomis dienomis jos jūrininkas atvyko iš Anglijos, o ji iš Chicagos, kad susipažinti asmeniškai.

AIDO CHORO
METINĖ
VAKARIENĖ
Įvyks Šeštadienį
Kovo 14 March
Liet. Amer. Piliečių Kliubo
280 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Pradžia 7:30 val. vak.
Vakarienės tikietas $1.50
Vien šokiams 50c.
★
GERA ORKESTRA ŠOKIAMS
★
Užkviečia,
AIDO CHORAS.

Cacchione Įnešė Bilių Uždrausti Kelti Fėrą

Komunistas Miesto Tarybos narys Peter V. Cacchione įnešė Miesto Tarybon bilių, kuris, jei būtų priimtas, uždraustų kelti važiuotės mokestį-fėrą miesto ribose. Kitu jo įneštu biliumi būtų uždrausta garsinti laikraščiuose tokius pajieškojimus, kuriuose įmatoma diskriminacija negrų, ateivių ar bile kurios grupės.

Pirma jo rezoliucija reikalauja, kad New Yorko valstijos seimelis priimtų Muzzicato pataisytą bilių. Tas biliųs palieka miesto Sąmatų Tarybai galią nustatyti važiuotės fėrą, bet tuo pat sykiu leistų Miesto Tarybai atidėti vykdymą Sąmatų Tarybos patvarkymo iki bus pravestas balsuotojų referendumas—iki piliečiai turės progos užgirti arba atmesti Sąmatų Tarybos patvarkymą.

Kita rezoliucija užgiria assemblymano Mintz, demokrato, Albanėj įneštą bilių.

"Pravedimas Mintz biliaus Albanėj ir mano lokalinio įstatymo Taryboje" sako Cacchione, "yra būtinas, jeigu mes norime imtis žygių iššluoti visas diskrimnacijos formas atsiekimui tos nacionalės vienybės, kurią prezidentas Rooseveltas laiko būtina visų bendroms pastangoms sumušimui Ašies."

Džiūrė Užrakinta per Dvi Naktis

Federaliame Teisme, N. Y., kur sprendžiama įkaltinimas 13-kos asmenų nusukime iš investorių virš dešimties milionų dolerių, džiūrė išbuvo užrakinta per dvi naktis, kadangi negali susitarti. Vieną dieną džiūrė svarstė nuosprendį per 8, kitą per 9 valandas. Šiuos žodžius rašant buvo pradėję trečią svarstymo dieną.

Priėmė Valstijos Budžetą

Pereitą antradienį New Yorko valstijos seimelis ir senatas priėmė budžetą sekamiems metams, prasidėsiantiems su 1-ma liepos. Bėgamasis valdžios budžetas bus $375,000,000. Į tą sumą įeina ir parama mokykloms. Tai dviem milionais mažiau, negu gubernatorius rekomendavo esant reikalinga skirti.

Budžetas priimtas seimelyje pasipriešinus tik dviem nariams ir senate priimtas vienbalsiai.

Kalbėdami dėl tos "ekonomijos", taip mažumos, taip didžiumos kalbėtojai kreditavo save už "taupumą". Budžete, mat, sekamiems metams numažinama valstijiniai nuo įplaukų taksai 25 nuošimčiais.

Tuo pat sykiu trim milionais numažinta ir paskyros šeimų pašalpoms. Esa tai daroma dėlto, kad numatoma daugiau valdžios kontraktų. Tačiau kiti kalbėtojai išreiškė abejonių, kad darbai ant tiek pagerėtų, jog tokia suma galima būtų taupinti nuo pašalpų skaudžiai nepalietus biednuomenės gyvenimo lygio prie esamo kainų pakilimo.

New Yorko assemblymanas Andrews sakė, jog dabar valstijoj esama 140,000 šeimų ant pašalpos ir kitos 60,000 šeimų pasilaiko iš WPA darbų.

Didžiumos atstovas Moffat sakė, kad budžetas pašalpoms nukirsta trim milionais dolerių su mintimi pravesti priedinius patvarkymus. Vienas iš tų nusakysiąs steigti lokalinius šalpos darbų projektus tų susiedijų lėšomis. O kitas nusakysiąs atimti pašalpą iš tų, kurie "atsisakytų imti" jiems pasiūlytus darbus.

Ponas Moffat sakė, būk ir majoras La Guardia remiąs paskiausį sumanymą.

Atsakydamas jam, atstovas Andrews nurodinėjo, jog nedarbas daugiausia yra pasireiškęs ir užsilikęs tarp negrų, žydų, vokiečių ir italų pasekmėj diskriminacijos ir ragino, kad įstatymdavystė veiktų pataisyti tą padėtį. Jis sakė, kad seimelio komitete randasi net 30 bilių prieš diskriminaciją. Jis nurodinėjo, kad "lėto mokinimo proceso dabar negana", ragindamas, kad komitetas tuojau perduotų tuos bilius seimeliui apsvarstyt ir veikti.

Vedama kampanija miesto mokytojų pasitraukimo iš aktyvės tarnybos amžių nustatyti 65, vieton dabar esamų 70 metų.

Švietimo Taryba planuoja miesto mokyklose įsteigti susiedijos centrus.

RANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA

Pasirandavoja 5 kambarių apartmentas. Visi kambariai šviesūs, naujai išdekoruoti. 126 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Vienas blokas nuo 14th St. Subway. Randa tik $25 į mėnesį. (59-64)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LLD 1 Kuopos Nariams. — LLD 1 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 12-tą, 7:30 v. v., 419 Lorimer St., Brooklyne. Nariai prašomi ateiti pasimokėti ir atsiimti ką tik gautą iš Centro 'naują knygą Tarybų Galybė. Taipgi yra kovo 22-rą kuopos rengiamų pietų reikalai. — 1 kp. Organizatorius. (58-59)

REIKALAVIMAI

Reikalingas džianitorius prižiūrėjimui 6 šeimynų namo. Dėl mokesties susitarsime. Šaukite EVergreen 2-8855. (59-61)

Reikalingas naktinis porteris mazgojimui keptuvės trokų. Turi mokėti važinėt troku ir turi turėti chauferio laisnes. Kreipkitės tuojau į Henry Levy & Son, Inc.
Wholesale Bakers, 95-115 Thames St., Brooklyn, N. Y. (55-60)

Areštavo Jieškomus Dėl Žmogžudystės

Madeline Webb, šokėja nuogalių šokiuose, ir jos meilužis Eli Shonbrun tapo areštuoti pereito antradienio vakarą jų slėptuvėj, 438 E. 147th St., Apt. 15, Bronxe.

New Yorko policija jų dviejų jieškojo per šešias dienas sąryšyje su nužudymu turtingos lenkės pabėgėlės iš Europos.

Sakoma, kad policija radus pagalvėj paslėptą $1,500 vertės deimantą, kuris buvo pagrobtas nuo nužudytosios Mrs. Susan Flora Reich. Kitus brangumynus Shonbruno dėdė buvęs pardavęs pirmą dieną po tos žmogžudystės ir pirkusiojo auksoriaus pranešimu policijai pardavėjas buvo suareštuotas—gauta policijos rankosna siūlo galas, kuriuomi per savaitę priėjo ir jieškomuosius įtartus žmogžudystėje.

Mrs. Reich buvo atrasta nužudyta viešbutyje Sutton, kambaryje to apartmento, kuriame Webb ir Shonbrun prieš tą žmogžudystę gyveno po svetimais vardais.

Taipgi sulaikytas tūlas John D. Cullen, 45 m., nuo seniai žinomas sukčius. Policija mananti, kad ir jis buvęs viešbučio apartmente žmogžudystės laiku. Jį areštavus iš jo ir išklausta, kur randasi šokėja su meilužiu.

Nepelninga Vagystė

Nepelninga Vagystė

Vagišiai nakčia įsilaužę į italų organizacijų ofisą 231 E. 14th St., New Yorke, bet tame jie laimėję tik daug darbo ir daugiau nieko. Sunkių saugiųjų šėpų nepajėgę atidaryti nei atplėšti.

Sacks Darbininkai Gaus Daugiau Algos

Departmentinių Krautuvių Darbininkų Unijos Lokalo 4-to ką tik pasirašytame kontrakte su Gimbel Bros. Inc., kurie yra savininkai ir Sacks krautuvės, darbininkai gauna 40 valandų, 5 dienų darbo savaitę ir pakeliama algos visiems 500 darbininkų. Ofisų darbininkai gaus po $1.50, visi kiti po $1 daugiau per savaitę. Už pusmečio visiems turi būti pridėta dar po 50c. ir už metų kiti 50c. Minimum alga $17.

Atostogos nustatyta sulyg išdirbto laiko:

Išdirbusiems po 15 metų duos po 3 savaites, dirbusiems po 6 mėnesius tik po 3 dienas.

Elektriškų iškabų savininkams įsakyta būti pasiruošus momentaliai uždaryti šviesas laike alarmų arba tuojau pašalinti. Nuosprendžiui padaryti davė 10 dienų.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
Darbininkų Įstaiga
Salės dėl Balių, Koncertų Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Tyrinės Kern Kaltinimą Miesto Viršininkams

Susikirtimas tarp majoro LaGuardijos ir buvusio Civilės Tarnybos prezidento Paul J. Kern išsivystė į gerokai plunksnas dulkinančią kovą. Ta kova iškėlė štai kokių išdavų:

Pereitą antradienį tyrinėjimų komisionierius William B. Herlands pašaukė Kern'ą kamantinėti jį dėl jo kaltinimų, kad tarp miesto viršininkų esą išbujojęs "graftas ir suktybės."

Kern pašauktas tuojau po to, kai jis įkaltino majorą dengus po savo sparnu Edward'ą J. Flynn, nacionalį Demokratų Partijos tūzą. Savo kaltinimuose Flynn'ui Kern kaltino, kad Flynn nelegaliai naudojosi miestavais gatvėms grįsti bloksais ir miestavais darbininkais išgražinimui nuosavos Lake Mahopac sodybos.

Kern sako, kad jis buvo pavarytas iš komisionieriaus vietos jam pradėjus reikalauti nuodugniai pravesti ant Flynn'o padarytų skundų ištyrimą, kuriam jis veikė bendrai su Herlands'u.

Po pasikalbėjimo su majoru Herlands pareiškė, jog jis "nesėdės veltui", kuomet viešai keliami kaltinimai viršininkų "grafte ir suktybėse". Jis sakė, jog pašaukimu Kern'o į jo raštinę duodama jam proga pilniausia išrodyti turimas informacijas, parodymus ir įrodymus savo kaltinimų.

LaGuardia orlaivių stotyje atidaryta naujas pašto skyrius ir keleivių laukiamasis kambarys.

LAISVĖS RADIO PROGRAMA
Transliuojama iš stoties
WBYN -- 1430 Klcs.
Ketvirtadienių Vakarais nuo 6:30 iki 7:00 val.
DUODAMA MUZIKALĖ PROGRAMA, ŽINIOS IR DAROMA BIZNIŲ PASKELBIMAI
●
Laisvės Radio Programos klauso šimtai tūkstančių lietuvių. Į rytus girdima iki Boston, Mass.; į pietus net Baltimore girdi; į vakarus girdima Scrantone, Wilkes-Barre ir Shenandoah, Pa.
Bizniams puikus susisiekimas su šimtais tūkstančių lietuvių pasiskelbiant per Laisvės Radio Programą.
Taipgi gera proga draugijoms paskelbti savo parengimus. Darome ir pranešimus vedybų, gimtadienių, jubilėjų ir mirčių.
ANAUNSERIS JIEVA MIZARIENĖ
Dėl pasiskelbimų ir pranešimų kreipkitės:
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
Telefonai: STagg 2-3878, STagg 2-3879

"Laisvės" Administracija vėl gavo VILNIES KALENDORIŲ. Kurie dar neturite to svarbaus metraščio, VILNIES KALENDORIAUS, tuojaus prisiųskite pašto ženklais 25c. ir mes prisiųsime jums VILNIES KALENDORIŲ.

Knygų platintojai, kurie dar neužsisakėte VILNIES KALENDORIAUS, tuojaus užsisakykite ir platinkite jį. Perkantiems ne mažiau, kaip 5 knygas, duodame nuolaidą.

Laikas jau vėlybas, tad skubinkitės su užsisakymais Vilnies Kalendoriaus. Tuojau rašykite, adresuodami sekamai:

LAISVĖS ADMINISTRACIJA
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

NAUJA LIETUVIŲ
RESTAURACIJA
Valė Balvočiūtė Savininkė
494 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
VISADA GAUSITE TIKRAI GASPADORIŠKAI IŠVIRTŲ KOPŪSTŲ
Taipgi puikus pasirinkimas visokių mėsiškų ir pieniškų valgių.
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
Kada tik užeisite, vėliausia ar anksčiausia—visada karšti valgiai jus pasitiks.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
★★★★★★★★★★★★★★★★★★
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!
TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNŲ
Ateikite pasimatyti su Giviais

Štai adresas:
Geriausias Alus Brooklyne
459 Grand St.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

IT'S JUST LIKE FINDING MONEY!

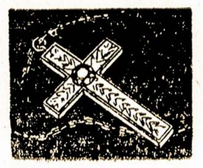

Religijinių daiktų departmentas atdaras vakarais.
★
Geriausia vieta pirkt laikrodėlius, žiedus ir kitokius auksinius daiktus pas
ROBERT LIPTON
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 South 5th St. Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties Tel. EVergreen 4-9508